

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 23/2017 (2683) Rok LIX 18.6.2017

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

Wyraz głębokiej wiary

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

foto: Tomasz Niszczyński

Domy Polskiej Misji Katolickiej we Francji

zapraszają na wypoczynek

★ Niskie ceny ★ Zniżki dla dzieci ★ Dobra kuchnia polsko-francuska ★ Specjalne stawki dla grup
★ Domy prowadzone przez siostry zakonne ★ Wygodna lokalizacja ★ Kaplica w każdym domu

DINARD

www.mission-catholique-polonaise.net

tel. 02 99 46 71 71

e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

WILLA „LA VISTULE”

Piękna plaża St. Enogat 2 kroki od domu. Wiele atrakcji Smaragdowego Wybrzeża.

LA FERTÉ s/Jouarre

www.pmkjouarre.blogspot.fr

tel. 01 60 22 03 76

e-mail: pmk.laferte@free.fr

LA FERTÉ S/JOUARRE

Dom z dużym parkiem położony nad Marną. Blisko Euro Disneyland i atrakcje Paryża.

LOURDES

www.pmk Lourdes.blogspot.fr

tel.: 05 62 94 91 82

pmklourdes@club-internet.fr

DOM BELLEVUE

Duchowe wzmocnienie w sanktuarium Matki Bożej. Wycieczki górskie w malownicze Pireneje.

KORSYKA

www.maison-saint-hyacinthe.com

tel. 04 95 33 28 29

e-mail: mshcorse@yahoo.fr

DOM ŚW. JACKA

Słoneczne wakacje nad Morzem Śródziemnym. Zwiedzanie Wyspy Piękności.

Telegram o trudnościach... rodziciela

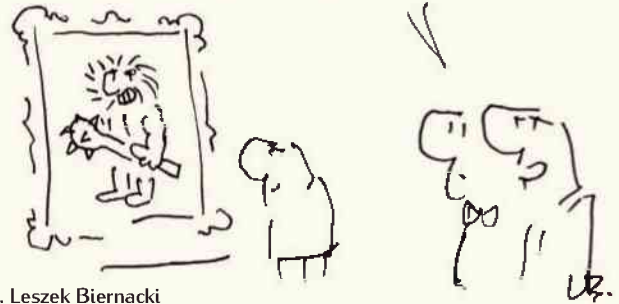

No właśnie, już samo słowo budzi trudności, bo brzmi Wam pewnie ten „rodziciel” trochę dziwnie i archaicznie, żelby nie powiedzieć... groźnie. Tymczasem łączy go ono przecież, i nie tylko :prawczo, ale i znaczeniowo z Rodzicielką i z ich dzieckiem, co dę piero w półnie tworzą rodzinę - jak Pan Bóg przykazał. W ogóle macierzyństwo jest jakoś łatwiejsze, bo jest bardzo instynktowne, a ynika z nu jgłębsza j natuny rzeczy. Tymczasem ojcostwa trzeba się ponoć dopiero nauczyć, a to wymaga osobowościowej dojrzałości, a nie każdy i nie od razu ją przecież osiąga, jeżeli w ogóle. W półczasie nie przyja temu dodatkowo narzucana nachalnie ideologia zacierania polecznych różnic między kobietą i mężczyzną: w domu i fabryce. Z jedną j strony marginalizuje się :pec fikę ról pełnionych przez mężczyzn, a z drugiej j powodu je to u części z nich poczucie zu pełnego z wolnienia z odpowiedzialności za rodzinę, a ynika ją j z ojcostwa. Ot mamy taki galimatias pę jęcioru y i światu poglądu y, że trudno w nim znaleźć sobie wzorzec w półczesnego jca, jako bohatera do naśladowania. Bo czy zło y środek, pan ytey i kompromis - w życiu zawodowym i rodzinnym - jest tu nu jlepszym modelem taty? Taki trochę „macho” a trochę niania? Czy można „toto” darwać później j własnym dzieciom jako wzór do podziwiania? Nie dam tu, dziś j, w Dniu Cjca, w półbraciom w ojcostwie gotow j reapi y, bo każdy musi ją sobie znaleźć i p ymalną sam, by potomstwo było z niego dumne. Czego życzyć wszystkim zainteresowanym!

P.O.

DZIEŃ OJCA

- ZAWSZE ROBI WSZYSTKO INACZEJ. DZIS ZAPOWIEDZIAT, ŻE BĘDZIE OBCHODZIŁ DZIEŃ PRACOJCA...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Opozycja: totalna czy totalniacka? – str. 6
- | Inna „Solidarność” – str. 9
- | Retour sur Smolensk – str. 11
- | Pejzaże mistyczne w Muzeum d'Orsay – str. 12
- | Pielgrzymka Polaków do Lourdes – str. 16

Macron z większością?

Bogdan Dobosz

Czy efekt nowego prezydenta zadziała ostatecznie także podczas wyborów do Zgromadzenia Narodowego, których II tura odbywa się 18 czerwca?

Tuż po wyborze Emmanuel Macrona na prezydenta, zastanawiano się, czy nowy szef państwa zdobędzie odpowiednie poparcie w parlamencie, ale dzisiaj już raczej nikt takich wątpliwości nie ma. Nowa partia „Republika w Drodze” (Republique en Marche - REM) razem z koalicyjnym Ruchem Demokratycznym (MoDem) ministra sprawiedliwości Francois Bayrou jest na najlepszej „drodze” do uzyskania znacznej większości. Po raz kolejny potwierdziłoby to zasadę, że wygrana wyborcza daje zwycięzcy przez pewien czas dodatkowe punkty.

Bardzo optymistyczne dla Macrona były już ostatnie sondaże. Ankieta IPSOS dla „Le Monde” dawała Republice w Drodze co prawda „tylko” 31 proc., co jednak przekłada się na liczbę 395 do

nawet 425 foteli w 577-osobowym parlamencie. Drugie miejsce z wynikiem 22 proc. mieli zająć centroprawicowi Republikanie, co dałoby im od 95 do 115 miejsc i oznaczałoby jednak znaczne osłabienie ich reprezentacji parlamentarnej w stosunku do obecnego stanu posiadania. Na marginesie zejdu zapewne socjaliści. Rządząca dotąd PS mogła liczyć na ok. 8,5% głosów i 25 do 35 miejsc w Zgromadzeniu Narodowym.

Z kolei porażka w wyborach prezydenckich Marine Le Pen, wywołał zapewne i teraz obniżkę poparcia dla Frontu Narodowego. FN uzyskiwał bowiem w sondażu ok. 18% poparcia. Przełożenie tych wyników na jednomandatowe okręgi daje FN najwyżej od 5 do 15 miejsc w parlamencie.

ciąg dalszy na str. 8

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

 Rok (56,60 €)   Pół roku (30,30 €)   Miesiąc (5 €)

 Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €)   PDF/e-mail (49,90 €)

 Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

PIERWSZE CZYTANIE

PWT 8, 2-3. 14B-16A

Czytanie z Księgi Powtórzonego Prawa

Mojżesz powiedział do ludu: «Pamiętaj na wszystkie drogi, którymi cię prowadził Pan, Bóg twój, przez te czterdzieści lat na pustyni, aby cię utrafić, wypróbować i poznać, co jest w twym sercu: czy strzeżesz Jego nakazu, czy też nie? Utrafił cię, dał ci odczuć głód, żywił cię manną, której nie znależ ani ty, ani twoi przodkowie, bo chciał ci dać poznać, że nie samym tylko chlebem żyje człowiek, ale człowiek żyje wszystkim, co pochodzi z ust Pana. Nie zapominaj o Panu, Bogu twoim, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli. On cię prowadził przez pustynię wielką i straszną, pełną węzów jadowitych i skorpionów, przez ziemię suchą, bez wody, On cię wyprowadził wodę ze skały najtwardszej. On żywił cię na pustyni manną, której nie znali twoi przodkowie».

PSALM RESPNSORYJNY

Refren: Kościele święty, chwal swojego Pana.

DRUGIE CZYTANIE

1 KOR 10, 16-17

Czytanie z I Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian

Bracia: Kielich błogostawieństwa, który błogostawimy, czyż nie jest udziałem we Krwi Chrystusa? Chleb, który łamiemy, czyż nie jest udziałem w Ciele Chrystusa? Ponieważ jeden jest chleb, przeto my, liczni, tworzymy jedno ciało. Wszyscy bowiem bierzemy z tego samego chleba.

EWANGELIA

J 6, 51-58

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Jezus powiedział do Żydów: «Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli ktoś spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje Ciało wydane za życie świata». Sprzeczali się, więc między sobą Żydzi, mówiąc: «Jak On może nam dać swoje ciało do jedzenia?» Rzekł do nich Jezus: «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeżeli nie będziecie jedli Ciała Syna Człowieczego ani pili Krwi Jego, nie będziecie mieli życia w sobie. Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne, a Ja go wskreszę w dniu ostatecznym. Ciało moje jest prawdziwym pokarmem, a Krew moja jest prawdziwym napojem. Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim. Jak Mnie postać żyjący Ojciec, a Ja żyję przez Ojca, tak i ten, kto Mnie spożywa, będzie żył przeze Mnie. To jest chleb, który z nieba zstąpił – nie jest on taki jak ten, który jedli wasi przodkowie, a poumierali. Kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki». □

Wyraz głębokiej wiary

W uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa – czcimy wielką tajemnicę naszej wiary. Ta tajemnica ta polega na cudownym przemianieniu chleba i wina w Jego Ciało i Krew, podczas sprawowania każdej Eucharystii.

Na ołtarzu składamy dary, chleb i wino, które są owocem ziemi i pracy rąk ludzkich, jak mówi liturgiczna modlitwa nad darami. Są one człowiekowi najbardziej potrzebne. Bez nich ludzkie życie, tutaj na ziemi, nie jest możliwe. Chleb, który składa się z wielu ziaren i tworzy jedną całość, jest symbolem siły, życia i wspólnoty Ludu Bożego. Wino natomiast – jest symbolem pracy i radości z życia we wspólnocie Chrystusa – tu, na naszej ziemi, a później w wieczności. Dlatego Jezus wziął chleb i wino, żeby przemienione Jego mocą w Ciało i Krew, były zadatkami życia wiecznego, jednocześnie znakiem naszego zjednoczenia z Nim. „Jeżeli nie będziecie spożywali Ciała Syna Człowieczego i nie będziecie pili Krwi Jego, nie będziecie mieli życia w sobie (J 6,53). Dlatego Chrystus chce, abyśmy spożywali Jego Ciało i Krew w Eucharystii. Wolę swoją wyraził czytelnie i jasno: „Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew ma życie wieczne”. (J 6,64).

Nasz ziemski chleb, podobnie jak nasze ziemskie życie, podlega procesom niszczenia: starzenia, psucia. Człowiek wierzący natomiast, który karmi się Chrystusowym Ciałem, ma zapewnione szczęście i życie wieczne. Jest, więc dana nam dziś uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, inaczej zwana Boże Ciało. To wielki dar od Boga, skierowany dla słabego i grzesznego człowieka, dlatego tenże człowiek, powinien ten Boży dar właściwie wykorzystać. Chrystus do każdego człowieka, bez względu na jego wykształcenie, status społeczny czy materialny, wyciąga swoją dłoń. Tylko człowiek, poprzez grzech, nie wypełnienia „Bożych Przykazań”, odwraca się od Chrystusa. Dlatego pomimo braku czasu, wielu różnych spraw, obowiązków, powinniśmy w ten szczególny dzień, w tę piękną Uroczystość, mieć czas dla uwielbienia Boga.

Boże Ciało podniosłe obchodzone jest w Kościele katolickim. Najświętszy Sakrament obnoszony jest w przepięknych procesjach eucharystycznych po ulicach przyozdobionych wiosek, pięknych miejscowości czy naszych miast. Jest to piękny przykład wyrażania swojej głębokiej wiary, gdy ludzie wychodzą na ulice, swoich miejscowości i biorą udział w procesji eucharystycznej do czterech ołtarzy. Przez te barwne procesje chcemy dać Chrystusowi wyraz naszej wdzięczności i uwielbienia za to, że znajduje się na naszych ulicach i jest blisko naszych rodzinnych domów.

Święta Teresa od Dzieciątka Jezus mówi, że Zbawiciel zamieszkał pod postacią Chleba nie po to, aby przebywać w zimnych kościołach, w złotych tabernakulach, ale po to, aby Go ludzie przyjmowali do swoich serc. Zwłaszcza, gdy zapraszamy Go bardzo często, przygotowani poprzez Sakrament pokuty i pojednania. To my winniśmy zawsze zapraszać Chrystusa do siebie i to nam powinno zależeć, aby On gościł w sercach naszych jak najdłużej. Zaproszenie Jezusa do komunijnej jedności ukazane jest w Ewangelii, czytanej w najbliższym okresie Bożego Ciała, w przypowieści o człowieku, który przygotował i zaprosił na nią gości. Niestety, goście nie chcą skorzystać z zaproszenia na ucztę. Każdy z nich ma różnego rodzaju wytłumaczenia. Wielu usprawiedliwia się licznymi zajęciami: „kupitem wieś i muszę ją obejrzeć”, „kupitem pięć par wołów i idę je wypróbować”. Wielu i dziś ma podobne argumenty. Tyle mamy pracy, że nie możemy oderwać się od zajęć. Człowiek nie ma chwili czasu i nie może oddawać się tylko pobożności. Jest jednak szczególny czas, którym należy podzielić się z Chrystusem. To na pewno nam się opłaca i nic nie tracimy, jest to przepiękny dzień uroczystości Bożego Ciała. □

ks. Stanisław Kiciński

fot. K. Nowosielska

NABOŻEŃSTWO CZERWCOWE - 3

ks. dr Włodzimierz Płatek SCJ

W którym sobie Ojciec bardzo upodobał

Upodobanie, o którym mowa w dzisiejszym wezwaniu do Litanii, to miłość Cjca do Syna. Miłość, która jest zachwytem.

Ojciec upodobał sobie w Synu, w Jego Sercu, gdyż Jezus Chrystus, Syn Boży całe Swe Serce ma wypełnione postuszeństwem, zgodą na pełnienie Woli Ojca, zjednoczeniem z Ojcem we wszystkich pragnieniach i zamiarach. Syn i Ojciec są Jednym, bo odczuwają tak samo, pragną tak samo, kochają tak samo.

Ojciec upodobał sobie, gdyż miłość prawdziwa nie może inaczej. Skoro na Miłość Ojca, Syn odpowiada postuszną miłością, to Ojciec w Sercu Syna widzi odbicie Siebie Samego i dlatego w Sercu Jezusa upodobał sobie. To upodobanie jest bez początku i bez końca, jest nieskończone, tak jak Bóg jest Nieskończony. Możemy jednak, czytając Ewangelię wiele razy zobaczyć jak Ojciec w Synu upodobał sobie. Wiele razy mowa o zjednoczeniu Ojca i Syna. Są jedno, łączący ich ta sama miłość. Ileż razy jest opisana rozmowa Syna z Ojcem, modlitwa, której treścią i istotą jest miłość, relacja postuszeństwa. Owocem tej modlitwy jest wysłuchanie, a to, dlatego, że Bóg Ojciec w Synu Swoim ma upodobanie. Syn wie o tym upodobaniu i wychwala Ojca, że Go zawsze wysłuchuje, że dzięki Bożej mocy mógł wskrzesić Łazarza.

Ojciec szuka, kto by poszedł na Ziemię, kto by odkupił grzech człowieka i słyszy: „Oto jestem, poslij mnie”, „Oto idę”. Czyż taka postawa nie skłania do zachwytu i umiłowania? Ojciec towarzyszy Synowi w wypełnieniu Jego Woli nawet wtedy, gdy ceną jest Krzyż. Finałem tego upodobania jest Zmartwychwstanie i zwycięstwo nad grzechem, piekłem i szatanem.

Często pytamy siebie, czyniąc rachunek sumienia przed spowiedzią: czy Bóg ma we mnie upodobanie? Nigdy nie będziemy tak miłować jak Syn Boży Jezus Chrystus, ale dlatego w litanii wzywamy Serce Jezusa, aby nasze serca upodobnić, aby dorastać do ideału, aby troską o życie duchowe, o jego poziom przywoływać nieustannie to Boże upodobanie. Ważnym momentem dla naszej praktyki nawrócenia jest postanowienie wzrastania, dorastania do ideału miłości dziecka Bożego.

Warto pytać codziennie wieczorem, czy były dziś takie postawy, o jakich czytam w Ewangeli, czy w czynieniu dobra i w postuszeństwie Bogu byłem podobny do Jezusa. To ważne pytanie w naszym postępie duchowym i wzrastaniu w świętości. Tak mam się starać, tak postanawiać, aby będąc podobnym do Mistra Jezusa z Nazaretu mieć zarazem w Bogu Ojcu upodobanie. Oto ideał czciela Serca Jezusowego!

W. Łukaszewicz - Najświętszego Serca Pana - Bazylika NSPJ Warszawa

Trzeba, jak zawsze, mieć także świadomość tego, że wielu, którzy poprzez chrzest narodzili się do życia Bożego, stali się dziećmi Boga, zagubili tę godność. Bóg Ojciec, owszem ma w nich upodobanie i zawsze chce ich odkupić, uratować, zbawić. Potrzebna jest jednak współpraca. Troska o to, by stać się jak Jezus: postusznym, wypełniającym przykazania. Dla wielu jest to obojętne, trudne z racji uwikłania w nałogi itp.

Dlatego potrzeba naszej modlitwy wynagradzającej, naszego coraz większego starania, aby być podobnym do Jezusa, aby świadczyć słowami i czynami o wielkości Boga. To wszystko są środki, dzięki którym wielu oziębłych i obojętnych możemy przyprowadzić do Boga, tak, aby Ojciec i w nich miał upodobanie. Adorujmy Jezusowe Serce, w którym Ojciec widzi miłość i postuszeństwo, łagodność i dobroć, rozmodlenie i oddanie wszystkiego Ojcu. Adorujmy prosząc: Uczyn serca nasze wg Serca Swego. Prosząc, abyśmy nie ustali nigdy w drodze, nie zrezygnowali ze wzrastania.

Adorujmy, wynagradzając za tych, którzy nie uznają tych wartości, które czyniąc nas dziećmi Bożymi jednoczą nas z Bogiem Ojcem. Oby zrozumieli, oby ukochali, oby odkryli, że tylko wtedy będziemy naprawdę szczęśliwi, gdy Ojciec w nas upodoba sobie. □

WARSZAWA | Dziękujemy i modlimy się za tych, którym możemy, chcemy i powinniśmy pomagać – powiedział metropolita warszawski kard. Kazimierz Nycz podczas uroczystej Mszy św. sprawowanej w X Święto Dziękczynienia - 4 czerwca b.r., które odbywało się po raz pierwszy wewnątrz Świątyni Opatrzności Bożej na Polach Wilanowskich w Warszawie. X Święto Dziękczynienia, obchodzone było pod hasłem „Dziękujemy za chleb”, wierni w sposób szczególny wyrazili dziękczynienie Bogu za życie i postugę św. Brata Alberta Chmielowskiego, który dla najbiedniejszych stał się prawdziwym chlebem, a także za wszystkie dzieła charytatywne oraz ludzi włączających się w postugę potrzebującym. Homilię wygłosił kard. Francesco Montenegro, metropolita sycylijskiej archidiecezji Agrigento, do której przynależny wyspa Lampedusa, gdzie skupiają się główne problemy uchodźców w Europie.

LEDNICA | „Miłości się nie kupuje. Na miłość się nie zapracowuje. Miłość otrzymuje się, jako dar. Czy jesteście gotowi przyjąć tę miłość, jaką Bóg was kocha?” – pytał młodych, modlących się 3 czerwca na Lednicy - bp Grzegorz Ryś. Spotkanie pod Bramą - Rybą zgromadziło tradycyjnie tysiące młodych ludzi z różnych zakątków Polski. Maryjny charakter tegorocznego spotkania podkreślało wiele symboli. Młodzi otrzymali m.in. różańce – „towarzyszy drogi”. Specjalny różaniec podarował Lednicy także papież Franciszek. Papieski pre-

zent dostownie sfrunął z nieba wraz z ptk. Krzysztofem Szopińskim, który na Polach Lednickich wylądował ze spadochronem. Pod Bramą - Rybą obecne były kopie wizerunków MB Jasnogórskiej i MB Gietrzwałdzkiej, które uczestnicy spotkania powitali leżąc krzyżem – w geście szacunku, uwielbienia i wdzięczności za wielowiekową obecność Maryi na ziemiach Polski.

TARNÓW | Kard. Stanisław Dziwisz i bp tarnowski Andrzej Jez ukoronowali słynącą łaskami figurę MB Fatimskiej z tarnowskiego sanktuarium. „Królowej należy się korona, nakładamy, więc ją na Jej skroń, a gestem tym chcemy wyrazić Maryi nasz hołd i cześć” – mówił w homilii kard. Dziwisz. W uroczystości licznie udział wzięli wierni diecezji tarnowskiej. „Na ten dzień czekaliśmy od dawna” – mówią parafianie z sanktuarium MB Fatimskiej w Tarnowie. Korona została poświęcona przez papieża Franciszka, który był w Polsce podczas Światowych Dni Młodzieży. „Koronacja słynącej łaskami figury MB Fatimskiej w Tarnowie, jest wydarzeniem historycznym dla Tarnowa i całej diecezji tarnowskiej. Jest przede wszystkim odpowiedzią na żywy kult i pobożność maryjną wiernych” – dodał bp Jez. Warto wspomnieć, iż wieloletnim kustoszem tegoż fatimskiego sanktuarium w Tarnowie, był wielki czciel MB fatimskiej ks. prał Edwin Rzeszuto, który postugował także w ramach PMK we Francji, sprawując m.in. funkcję jej sekretarza generalnego. □

Opozycja: totalna czy totalniacka?

Marian Miszalski

Czy w Polsce istnieje jeszcze opozycja polityczna?

Takie pytanie zadaje sobie wielu obywateli po zimowej, nieudanej próbie „puczu”: po okupacji sali sejmowej przez postów Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej oraz towarzyszącym tej okupacji „mądanie” zorganizowanym przed Sejmem przez KOD (za pieniądze, jak słycać, „słynnego filantropa” Sorosa i przy medialnym pełnym poparciu TVN i „Gazety Wyborczej”). Czy „ulica i zagranica” zastąpiły opozycję polityczną? I czy przygotowana jest próba nowego „puczu”, tym razem starannie i z zaangażowaniem „pierwszorzędnych fachowców”, zamiast niesprawnych „cywilów”?

Pytania tym bardziej uzasadnione, że metody działania tejże „uliczno-zagranicznej” opozycji zaczynają przypominać – przynajmniej w sferze propagandy – metody działania PZPR z dawnych, ale nie do końca minionych czasów, polska transformacja ustrojowa pozostawiła przecież tyle PRL-owskich złogów!

Na przykład niezłustrowane nigdy po 1989 roku sądownictwo. A przecież gdzieś indziej SB i b. komunistyczne Wojskowe Służby Informacyjne (działające aż do 2006 roku w nienaruszonym składzie kadrowym!) miały lokować swych ludzi, jeśli nie przede wszystkim w sądownictwie, by zapewnić sobie parasol ochronny na czas przemian, tworzący tyle okazji do rozkradania publicznego majątku?

Po roku 1989 uczestniczyłem w kilku rozprawach sądowych i jako prawnik (aczkolwiek nie praktykujący w zawodzie) byłem zbulwersowany ich przebiegiem. W jednej z nich – gdzie sprawa mogła zakończyć się w miesiąc z powodu niezbitych dowodów – proces trwał prawie trzy lata; w innej – przytępiany na kłamstwie świadek (a zeznawał pod przysięgą!) nie został przez sąd ukarany. We wszystkich tych sprawach – miałem nieodparte wrażenie – sąd czynił wiele, o ile

nie wszystko, by ochronić funkcjonariuszy wspomnianych b. służb komunistycznych. Przypadek?

Odbył się właśnie niedawno w Katowicach tzw. Kongres Prawników. Piszę „tak zwany” – bo na prawie 50-ciotysięczne środowisko prawnicze w Polsce uczestniczyło w nim niespełna tysiąc prawników. Kwintesencją tego „Kongresu” było wystąpienie jednego z uczestników – a jakże, utytułowanego profesora pewnej uczelni wyższej – który ex cathedra stwierdził, że „suwerenem w Polsce nie jest naród, ale są nim wartości, których interpretacja należy do sądów”. Powiedział to człowiek, który na co dzień uczy studentów prawa.

Jest to przykład, do jakiego poziomu propagandowego obskurantyzmu może stoczyć się skądinąd zapewne inteligentny człowiek, gdy traci dotychczasowy grunt pod nogami, gwarantowany mu przez poprzednią ekipę rządzącą. Gdy opozycja sięga po ordynarne kłamstwa lub bojówki – już nie może być mowy o opozycji „politycznej”: to jest opozycja totalniacka, bo słowo „totalna” byłoby mylące. Opozycja t o t a l n a – to całkowita, więc kwestionująca całkowicie politykę rządu; ale opozycja t o t a l n i a c k a, totalitarna – to coś więcej: taka nie tylko kwestionuje całą politykę rządu (co w końcu jest prawem opozycji), ale walczy z rządem totalniackimi, t o t a l i t a r n y m i metodami: kłamstwem, oszustwem, prowokacją, uliczną burdą i odwoływaniem się do zagranicznych sił politycznych niechętnych lub wrogich Polsce.

Niestety, ów proces totalitaryzacji opozycji – raz zapoczątkowany w ustroju demokratycznym, chociaż czerpiący ze starych, komunistycznych wzorców – rozwija się, z żywym udziałem „pier-

Z KRAJU

- Polska uzyskała 190 głosów państw należących do ONZ w wyborach na niestatego członka Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych i będzie reprezentowała grupę państw Europy Wschodniej (EEG) w latach 2018–2019.
- W Tbilisi prezydent Duda spotykał się z prezydentem Gruzji Margwelaszwilim. W 2017 r. przypada 25. rocznica ustanowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Gruzją. Z tej okazji prezydenci obu krajów podpisali wspólną deklarację o pogłębieniu współpracy.
- W miarę kolejnych ekshumacji obraz jest coraz gorszy – stwierdził zastępca prokuratora generalnego Pasionek. Dodaje, że doszło do kolejnych przypadków zamian ciał i „wymieszania elementów ludzkich ciał” wśród ofiar katastrofy w Smoleńsku.
- Prezydent podpisał dziewięć ustaw, m. in. nowelizację ustawy Prawo pocztowe. Zmiany w tej ustawie mają na celu uwzględnienie uwag zgłoszonych przez Komisję Europejską.
- Amnesty International zaapelowała do prezydenta Dudy o zawetowanie nowelizacji ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, która przewiduje, że tzw. antykoncepcja awaryjna będzie dostępna wyłącznie na receptę. Ciekawy obszar zainteresowań i lobbingu tego stowarzyszenia.
- Pod hasłem „Dziękujemy za chleb” obchodzono X Święto Dziękczynienia. Uczestnicy święta zebraли się w Świątyni Opatrzności Bożej i na Polach Wilanowskich, dziękując za życie i postugę św. Brata Alberta oraz wszystkie dzieła charytatywne i tworzących je ludzi.

- W tym roku nie będzie Międzynarodowych Pokazów Lotniczych Air Show w Radomiu. Wojsko chce zorganizować jedynie jednodniowy Piknik Lotniczy „85 lat Challenge 1932”.
- Frasyniuk w rozmowie z „Gazetą Wyborczą” stwierdził, że „w pisowskiej telewizji ciągle o zniewolonym narodzie, o kłesce, o komunistach. Tylko, że myśmy ich, k...a, pokonali! To nie jest temat na dobry film, równy „żołnierom wyklętym?”. Odpowiedział mu postkomunista Czarzasty: „Żeście komunistów pokonali? No nie. Wyście się z nami, k...wa, przy Okrągłym Stole i 4 czerwca 1989 r. dogadali!”... Czarzasty zdaje się wiedzieć lepiej.
- Straż Pałacu Kultury zaryglowała drzwi Muzeum Techniki. Stoteczny Ratusz poinformował, że działania te ma na celu zabezpieczenie zbiorów Muzeum. Ratusz wezwał wcześniej Muzeum do wydania lokalu, ale placówka „stanowczo odmówiła” wydania zajmowanych pomieszczeń, ponieważ „jest i była w niezakłócanym posiadaniu tej nieruchomości”.
- Były prezydent Wałęsa skomentował obrady tzw. Sejmu Dzieci i Młodzieży, który zebrał się z okazji Dnia Dziecka. Z zadowoleniem przyjął skandowane przez dzieci okrzyki „Lech Wałęsa”, skrytykował te brzmienie „Precz z komuną”, a na koniec swojego wpisu na Facebooku dodał: „Wstyd – gdzie jest minister edukacji, ta krowa?!”. Dzieci kultury od b. prezydenta raczej się nie nauczą.
- Wg CBOS 70% Polaków opowiada się przeciwko przyjmowaniu w Polsce uchodźców z krajów muzulmańskich, w tym 45% jest temu zdecydowanie przeciwnych, 5% nie ma zdania. Za przyjmowaniem jest 25%.
- Polska gospodarka urosła w I kwartale, o 1,1%,

czyli więcej, niż szacował GUS. W ujęciu rok do roku wzrost PKB sięgnął 4,2%.

- Wzrost gospodarczy na poziomie 3,8%. PKB, spadające bezrobocie do 6,4% oraz redukcja deficytu sektora finansów publicznych do poziomu 2,5% PKB, to założenia budżetu na przyszły rok.
- W ubiegłym roku z programu 500 plus skorzystało 3,8 mln dzieci. Dla 2,78 mln rodzin przekazano ponad 17 mld zł. W tym roku do rodzin mają trafić 23 mld zł. Dzięki programowi zmniejszyło się znacznie rozwarstwienie poziomu zamożności.
- Polska, z roczną produkcją sięgającą ok. 300 tys. ton, jest pieczarkowym liderem w Europie. Główni producenci znajdują się na Podlasiu i w Wielkopolsce.
- Polskie Linie Lotnicze LOT uruchomiły pierwsze bezpośrednie połączenie między Polską a Okręgiem Kaliningradzkim, czyli linię Warszawa – Kaliningrad.
- Taksówkarze protestowali przeciwko nielegalnej – ich zdaniem – konkurencji Ubera blokując ruch w Warszawie, a także w innych dużych miastach, gdzie działa ta aplikacja.
- Najwięcej wypadków drogowych powodują właściciele pojazdów zarejestrowanych w województwach: mazowieckim, pomorskim i dolnośląskim. Na końcu listy znajdują się natomiast: świętokrzyskie, podkarpackie i lubelskie. Jeśli skonfrontować to z mapą wyborczą Polski to wyniki są dość ciekawe...
- W wieku 99 lat zmarł w Edmonds w USA kapitan Witold Aleksander Herbst, pilot słynnych polskich dywizjonów lotniczych 303 i 308, walczących w II wojnie światowej. □

szorzędnych fachowców” w tym SB-eckich i WSI-owych emerytów, ich rodzin i kręgów towarzyskich. Te PRL-owskie „złogi” przecież nie wyparowały: jeszcze pod rządami Jaruzelskiego PZPR liczyła bodajże 1, 5 miliona członków. Nic też dziwnego, że na manifestacjach KOD widuje się twarze b. komunistycznych bezpieczniaków i konfidentów, w staszcza pośród najaktywniejszych prowokatorów.

I właśnie w strukturach KOD zauważa się ostatnio niebezpieczną zmianę: dotychczasowych „spontanicznych cywilów”, w rodzaju Kijowskiego, zastępują ludzie pozostający dotąd w cieniu, o nader nieciekawych życiorysach, wskazujących na „pierwszorzędnych fachowców” ze schyłkowych PRL-owskich czasów. Obejmują oni kierownictwo w centralnych i terenowych strukturach KOD, co wygląda na dyscyplinowanie „spontanicznych cywilów” przez bardziej „ukadrowione” zaplecze, pozostające dotąd w cieniu.

Te „nowe, stare twarze” zapewniają, że owa wymiana kadr służyć ma „większej efektywności” działania KOD przed wyborami samorządowymi, w których ruch ten zamierza uczestniczyć. Zważywszy jednak na stopień samo-skompromitowania się KOD i jego aktywistów w dotychczasowych działaniach trudno prognozować, by w wyborach samorządowych odniósł sukces. Być może ta mobilizacja potrzebna jest – jako faza wstępna – przekształcenia KOD w partię polityczną. Jest jednak równie prawdopodobne, że „ukadrowione” teraz kierownictwo KOD-owskich komórek położy większy nacisk na większą „fachowość” i skuteczność politycznych prowokacji, z których – wprawdzie mało jeszcze udolnych, ale jednak – KOD już zastąpił. Czy zatem chodzi o stworzenie lewackiego ruchu bojówkarskiego? Nie sposób nie zadać sobie tego pytania obserwując poczynania totalniackiej opozycji, której KOD jest radykalnym komponentem.

Tymczasem prezydent Andrzej Duda zaproponował dyskusję i ogólnokrajowe referendum w sprawie zmiany Konstytucji. Obecna

Konstytucja ma już 20 lat i uchwalona została w czasie trwającej, tak bardzo kontrowersyjnej „transformacji ustrojowej”, gdy wpływy polityczne i ekonomiczne komunistycznej bezpieki – wojskowej i cywilnej – oraz b. PZPR-owskiej nomenklatury były bardzo silne, o ile nie dominujące. Właśnie obecnie obowiązująca Konstytucja była dość zgnitym kompromisem, gwarantującym siłom „starego porządku” miękkie, komfortowe i bezpieczne uszenie się na falach przemian – ponad Narodem. Ciekawe, że uczestnicy wspomnianego tzw. katowickiego Kongresu Prawników przez minione 20 lat nie kwestionowali nigdy tej utomnej wobec aspiracji Narodu Konstytucji, blokującej potencjał społeczeństwa. Konstytucji, która nie określa nawet jednoznacznie, kto dowodzi polską armią... – że już nie wspomniemy o jej innych nader poważnych utomnościach, dwuznacznościach, niedopowiedzeniach.

Więc – nowa Konstytucja! Jakież pasjonujący temat dla debaty publicznej, właśnie politycznej – w najlepszym sensie tego słowa. Ale opozycja totalniacka, totalitarna, ani myśli podjąć tego tematu. „Demokracja, demokracja!” – rozbrzmiewa unisono na wspólnych imprezach KOD, Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej ten pusty frazes. Pusty – bo najwyraźniej interpretację „demokracji”, „suwerenności” a kto wie, czy i nie samego „Narodu” pozostawiono takim prawnikom, jak ów juryspudenc – excusez le mot – jak z koziej d... trąba – prymitywny politruk, „gwiazda” tzw. Kongresu Prawników, reprezentującego niespełna 2 procent polskich prawników. Może zaskakiwać bierność pozostałego środowiska prawniczego, ale przecież nie od dzisiaj wiadomo, że zorganizowana, a zwłaszcza „ukadrowiona” kiedys na „etatach niejawnych” mniejszość może długo i skutecznie kręcić swe lody, nie licząc się z żadnymi opiniami większości. Zwłaszcza w takiej niedookreślonej demokracji, jaka wytworzyła się na gruncie spodstolnej siuchty w Magdalence i obecnej Konstytucji. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Czarnogóra została oficjalnie 29 członkiem paktu NATO. Wejście do Sojuszu liczącej 620 tys. mieszkańców Czarnogóry „przyczyni się do stabilności na Bałkanach Zachodnich”, a także do „pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego” – podkreślił z tej okazji sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg.
- Przywódcy Partii Republikańskiej uznali decyzję prezydenta Trumpa o wyjściu USA z porozumienia paryskiego dotyczącego tzw. „ochrony klimatu” za „śluszną i odważny krok” w obronie amerykańskich interesów zagrożonych nieprzemyślanymi poczynaniami poprzedniej administracji.
- Z kolei Kanclerz Merkel oświadczyła w Berlinie, że decyzja prezydenta USA o wycofaniu się z porozumienia klimatycznego nie tylko nie powstrzyma Niemiec i ich sojuszników, lecz „zwiększy ich determinację”.
- MSZ Niemiec Gabriel spotkał się podczas wizyty w Petersburgu z prezydentem Putinem. W kolacji uczestniczył też były kanclerz, a obecnie pracownik Gazpromu Schroeder.
- Parlament Macedonii zatwierdził nowy rząd kierowany przez lidera Socjaldemokratycznego Związku Macedonii, Zaewa. Za wotum zaufania głosowało 62 na 120 deputowanych.
- KE obradowała nad planami wypchnięcia polskiego transportu ze strefy euro. Polskie firmy są obecnie liderem transportu międzynarodowego.
- Kolejne ataki islamistów. Samochód wjechał w ludzi na moście London Bridge. Chwilę później doszło do ataku osób uzbrojonych w noże w okolicy Borough Market. W ich wyniku zginęło 7 osób, 47 odniosło rany.

- Musimy przestać być politycznie poprawni i zająć się bezpieczeństwem naszych obywateli. Jeśli nie będziemy mądrzy, sytuacja będzie coraz gorsza – napisał na Twitterze prezydent USA Trump po zamachu terrorystycznym w Londynie.
- Rząd węgierski potępia zamach w Londynie – oświadczył szef węgierskiej dyplomacji Szijjarto i wezwał do całkowitego zatrzymania nielegalnej imigracji w Europie.
- Sondaż przeprowadzony tuż przed przedterminowymi wyborami parlamentarnymi w Wielkiej Brytanii wskazywał, że rządzącej Partii Konserwatywnej Theresy May do uzyskania większości zabraknie 21 mandatów. Spadek notowań odnotowano po zamachu w Londynie.
- 11 więźniów przetrzymywanych przez talibów zostało odbitych przez jednostki afgańskie przy współudziale polskich wojsk specjalnych.
- Pochodzący z Afganistanu imigrant zabił w ośrodku dla uchodźców w Bawarii 5-letnie dziecko. Policja zastrzeliła napastnika. Ciężko ranna matka dziecka przeżyła.
- Arabia Saudyjska, Egipt, Zjednoczone Emiraty Arabskie i Bahrajn zerwały stosunki dyplomatyczne z Katar. Rijad zdecydował też, że jednostki z Kataru nie będą dłużej wchodzić w skład koalicji biorącej udział w konflikcie zbrojnym w Jemenie. Bahrajn oskarżył Katar o „wspieranie terroryzmu”.
- Problemy gospodarcze i polityczne Wenezueli pogłębiają się. Bank centralny po raz kolejny zdewaluował lokalną walutę – boliwara o 68%. Zdaniem ekspertów napędzi to dalej inflację, która już jest na poziomie ponad 700%. Wenezuela,

dawniej jedno z najbogatszych państw Ameryki Południowej, mimo bogatych zasobów ropy od kilku lat jest pogrążona w głębokim kryzysie gospodarczym dzięki socjalizmowi.

- Liczba Niemców, którzy przyjeżdżają do Danii, by poddać się „leczeniu” niepełności, rośnie z roku na rok. Są to lesbijki i samotne kobiety. W Danii od 1997 r. przepisy pozwalają przeprowadzać zabiegi sztucznego zapłodnienia u niezamężnych kobiet.
- Litwa rozpoczęła budowę ogrodzenia na granicy z obwodem kaliningradzkim. Ma ono ograniczyć nielegalną migrację i przemyt, a także wzmocnić granicę zewnętrzną UE.
- Władze litewskie zaostrzyły przepisy o sprzedaży i reklamie alkoholu. Przedsiębiorcy ostrzegają, że może dojść do bankructwa, wzrostu bezrobocia i większych zakupów litewskich w... Polsce.
- Japoński rząd poinformował o rekordowo niskiej liczbie urodzeń w tym kraju. W Japonii urodziło się w 2016 r. najmniej dzieci od 1899 r., czyli od momentu wprowadzenia takich statystyk. Liczba urodzeń spadła poniżej miliona, przy jednoczesnym odnotowaniu ponad 1,3 mln zgonów.
- Francuska kolej SNCF ogłosiła stopniową zmianę od lipca nazwy składów TGV na InOui.
- 1527 osób rannych – to bilans wybuchu paniki w związku z podejrzeniem zamachu terrorystycznego na centralnym placu w Turynie, na którym tysiące kibiców oglądało mecz finałowy Ligi Mistrzów Real Madryt – Juventus Turyn.
- Na Ukrainie zmarł w wieku 85 lat ks. kard. Huzar, wieloletni zwierzchnik Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego. □

Macron z większością?

ciąg dalszy ze str. 3

Największą niżkę formy ma jednak odnotować skrajnie lewicowa - „Zbuntowana Francja” (France Insoumise) Jean-Luca Melenchona. Jego partia teraz mogła ponoć liczyć na poparcie rządu 11,5% czyli 10 do 20 miejsc. Ma to świadczyć o tym, że Melenchon jest niezłym oratorem i prawdziwym trybunem ludowym, ale wynik z I tury wyborów prezydenckich (19,5%) był tylko jego osobistym sukcesem, który nie przetoży się na cały ruch. Jednak i tu zadziałał zapewne także sam efekt porażki i naturalna demobilizacja elektoratu.

Prezydent Macron będzie miał więc prawdopodobnie wystarczającą większość do realizacji swoich pomysłów w parlamencie, zwłaszcza, że np. socjaliści też nie będą przecież stanowili wobec niego „twardej” opozycji. Z list REM staruje wielu b. członków PS. Jest to w końcu właściwie alians mniejszociowego centrowego MoDemu z technokratycznym skrzydłem

rozpadającego się ugrupowania socjalistów, okraszony dokołoptowaniem pewnej grupki kandydatów „obywatelskich” (działacze różnych stowarzyszeń społecznych). Świadczy to o tym, iż oto Francja doświadcza dość niesamowitego zabiegu socjotechnicznego. Dzięki wygranej Macrona (kandydata pozornie znikąd), lewica - skazana po nieudolnych rządach Hollande'a na porażkę... utrzyma się u władzy przez kolejne lata.

Korzystne dla prezydenta i jego obozu nastroje społeczne mogą się jednak szybko zmienić. Bowiem, Macron będzie wprowadzić posiadat wszystkie narzędzia potrzebne do uzdrowienia gospodarki i sytuacji społecznej, ale czy jego czysto technokratyczne pomysły, bez braku szerszej wizji, okażą się wystarczające? Można wątpić. Efekt nowości szybko się skończy, a niezadowolenie Francuzów pozostanie. Gospodarka, terroryzm, migracja, bezpieczeństwo, mogą bowiem szybko początkowy optymizm wyborców zgasić. □

Bogdan Dobosz

Ofiarodawcy prezydenta

Piotr Witt

Dla finansowania swojej kampanii, między kwietniem 2016 i kwietniem 2017, Emmanuel Macron zgromadził 13 milionów Euro.

S kąd w tak rekordowym tempie wzięły tyle pieniędzy? Niektórzy komentatorzy sugerowali, że to „banksterzy” zainwestowali... w nadziei na przyszłe korzyści. Sztab kandydata odrzucał z oburzeniem podobne insynuacje. Piętnował wymysły skrajnej prawicy, węszył „rosyjskie manewry”. Dzisiaj wiadomo, że podejrzania były trafne. Dziennikarze uzyskali dostęp do poufnych dokumentów kampanii. „Mediapart” mógł podać nazwiska i szczegóły nieprawdopodobnej machinacji finansowej, która wyniosła Macrona – produkt marketingu - na stanowisko prezydenta Republiki.

Nie było spontanicznego ruchu ludowego. W rzeczywistości, doskonale zorganizowana kamaryła bankierów wzięła sprawę w swoje ręce dostarczając funduszy „zielonemu ludzikowi”, którego część prasy nazywa niezidentyfikowanym obiektem latającym polityki francuskiej.

Akcją kierował Dyrektor naczelny banku BNP - Paribas Asset Management. Od kwietnia 2016 r. - Christian Dargnat mnożył dyskretne spotkania, poufne kolacje tworząc łańcuch donatorów... za pełną aprobatą kandydata.

W pierwszej kolejności zapukano do bogatego niemiecko-amerykańskiego kolekcjonera. Olivier Berggruen, znana figura na międzynarodowym rynku sztuki, na prośbę Dargnata obiecał 4000 euro na ruch polityczny i drugie 4000 na kandydata. Dwa dni później dokonał przelewu 8000 euro.

Dlaczego tylko tyle?

Strategia opiera się na prostym rozumowaniu, przedstawionym przez samego Dargnata. „Kiedy się wie, - powiedział bankier - że wydatki kampanii prezydenckiej są ograniczone przez prawo do 22 milionów euro, i że możemy zacią-

gnąć pożyczkę bankową w wysokości 9 milionów - zwracaną, jeżeli kandydat przekroczy 5% w wyborach, pozostaje nam znaleźć 13 milionów. Mówiąc prosto, ponieważ dopuszczalny plafon finansowania jest ograniczony przez prawo do 7500 € na osobę, trzeba otrzymać dary od 1333 osób, aby osiągnąć budżet 10 milionów.

W niewielkiej, dobrze spójnej ekipie Macrona znaleźli się Emmanuel Miquel - dyrektor inwestycji kapitał-ryzyko w Ardii, Stanislas Guerini - dyrektor klienteli u Elisa, a obecnie delegat ruchu (REM) na Paryż i kandydat w wyborach w stolicy oraz Cedric O., dyrektor w grupie Safran i były funkcjonariusz ministerstwa finansów Moskocwiciego. W otoczeniu Macrona stał się jednym z najbardziej skutecznych kolektorów pieniędzy. Jesteśmy więc tutaj bardzo daleko od... spontanicznej akcji, popieranej przez falę „ruchu ludowego”.

Nowa partia uzyskała jednak zaledwie 400 tys. euro darów i obietnic, pochodzących w 95 proc. od wielkich donatorów. Za mało! Ekipa musiała rozszerzyć sieć przedsiębiorców, bankierów, adwokatów, lobbystów i innych wpływowych ludzi, zdolnych do rzucenia pewnego dnia równowartość półrocznej najniższej pensji, na pomoc dla kandydata Macrona. Najlepiej, żeby aktualnie zmagali się z trudnościami.

W ciągu następnych miesięcy urządzano dla nich dziesiątki kolacji we Francji i zagranicą, najczęściej w obecności samego „szefa”, czyli Emmanuela Macrona.

W połowie kwietnia 2016 r. jedna tylko kolacja w Londynie, w apartamencie prywatnym dyrektorki finansowej sprzedaży przez internet, pozwoliła na zebranie 281 tys.250 euros. Dwa

tygodnie później koktail w Paryżu przyniósł 78 tys. € w ciągu zaledwie półtorej godziny. Spotkanie było zaplanowane co do minuty: „Czas trwania 1 godzina i 30 minut, w tym obecność Emmanuela przez jedną godzinę, powitania 15 min., „speech” - 20 min., pytania i odpowiedzi: 20 min., wyjście 5 min.”. Zaproszeni według listy: trzydziestu przedstawiciele kadry kierowniczej CAC 40, bez dyrektorów naczelnych. Tydzień później były to trzydzieści dwie osobistości pochodzące z różnych kręgów: adwokatura, konsulting, lobbisci, wydawcy itd.

Bank Rothschilda, gdzie Macron pracował przez cztery lata, dostarczył mu bezwarunkowego poparcia. Dyrektor naczelny zorganizował na Champs-Élysées owocne spotkanie potencjalnych donatorów. Pięciu innych, stowarzyszonych dyrektorów należało również do pierwszych ofiarodawców, podobnie jak kadra kierownicza innego banku - Edmond de Rothschild.

19 maja 2016, jeden z nich, również zorganizował zbiórkę darów w swoim mieszkaniu w XVI dzielnicy Paryża. Zaproszonych było dziesięciu szefów przedsiębiorstw, adwokatów, i inwestorów budowlanych, wszyscy uprzedzeni o wysokości kontrybucji 7500 €.

W ślad za nimi pospieszili inni bankierzy, inni przedsiębiorcy, inni inwestorzy budowlani.

Ekipa została wynagrodzona według zastug. Ismael Emelien, który zmobiliował licznych ofiarodawców, jest dzisiaj doradcą specjalnym Pałacu Elizejskiego. Alexis Kohler przedstawił listę 62 sponsorów z Londynu i Paryża reprezentujących 262 tys.€. Od 14 maja Alexis Kohler jest nowym Sekretarzem Generalnym Pałacu Elizejskiego.

Kiedy powiedziałem znajomemu Francuzowi, że to bankierzy sfinansowali kampanię kandydata, mój rozmówca popatrzył na mnie ze zdumieniem: „A pan sądził - odrzekł - że będzie szukał pieniędzy u biedaków?! - I dodał - to zrobi dopiero jako prezydent. Poprzez podatki.” □

Inna „Solidarność”

Piotr Legutko

Kornel i Mateusz Morawieccy. Cjciec obalał komuńg, syn zmienia oblicze III RP

W czerwcu 1982 r. narodziła się Solidarność Walcząca (SW), organizacja nawiązująca bardziej do koncepcji Polskiego Państwa Podziemnego, prowadzącego bezwzględną walkę z okupantem, niż związku zawodowego kierującego się hasłem „socjalizm – tak, wypaczenia – nie”. Twórca SW – Kornel Morawiecki był przez kilka lat przywódcą nie tylko solidarnościowego Wrocławia, ale sporej części opozycji uznającej, że nie może już być mowy o układach z ekipą Jaruzelskiego i Kiszczaka. Z perspektywy 35 lat diagnoza i taktyka obrane przez przywódców Solidarności Walczącej wydają się realistyczne i racjonalne, ale wtedy i przez całą III RP uważane były za radykalne i szkodliwe.

Gandhi czy Piłsudski?

Kornel Morawiecki nie miał złudzeń co do natury systemu, z którym walczył. Nigdy nie wierzył, że da się go naprawić, nigdy nie wątpił, że imperium zła upadnie. Jego horyzontem była zawsze całkowita niepodległość. Natomiast zarówno środowisko KOR, jak i później elity pierwszej (a zwłaszcza drugiej) „Solidarności” zawsze traktowały władze komunistyczne jako partnera, zaś w strategii i metodach oporu ich wzorem był raczej Mahatma Gandhi niż Józef Piłsudski. Stan wojenny okazał się chwilą prawdy. Dla zwolenników dialogu był szokiem, dla Kornela Morawieckiego przewidywanym od dawna scenariuszem, na który jego środowisko było przygotowane: logistycznie, a przede wszystkim mentalnie. Morawiecki uznał, że odpowiedział na 13 grudnia musi być nowa „Solidarność” – już Walcząca.

Organizacja czerpała z najlepszych wzorców, stosowano twarde reguły konspiracji, zaprzysięgano nowych członków, od których wymagano całkowitego oddania Sprawie. Selekcja była staranna, więk-

szość działaczy kultywowała rodzinne tradycje czynnego oporu, a niektórzy – jak Roman Lipiński, żołnierz WiN, mieli za sobą stalinowskie kazamaty. Media SW (agencję informacyjną, tygodnik, radio) tworzył Romuald Lazarowicz, wnuk Adama, słynnego „Klamry” zamordowanego na Rakowieckiej 1 marca 1951 roku.

Dziś, gdy żołnierze wyklęci stali się bohaterami zbiorowej wyobraźni, może nie robi to takiego wrażenia, ale w latach 80. ludzie czujący się nie tylko w teorii, ale i praktyce spadkobiercami AK, uchodzili za niebezpiecznych szaleńców. Nie tylko w kręgach MO i SB, także opozycji. Solidarność Walcząca była więc zdana tylko na siebie, odcięta od pomocy podziemnych struktur „S”. Ale właśnie dzięki temu organizacja kierowana przez Morawieckiego uniknęła infiltracji, była niesterowalna i nienamierzalna.

Najlepszą obroną jest atak

Decyzja o wybraniu przez SW własnej drogi zapadła w czerwcu 1982 r., gdy podziemne kierownictwo związku w odpowiedzi na falę aresztowań i pierwsze ofiary obrato strategię biernego oporu, by uniknąć ryzyka dalszych represji. Kornel Morawiecki uznał ten wybór za błędny. W jego ocenie bierność tylko rozzuchwalała władzę. Istotę „dialogu”, jaki on prowadził z SB, oddaje historia z 1986 roku.

Mateusz, syn lidera SW, został wtedy poddany wyjątkowo brutalnej prowokacji, straszono go pistoletem, grożono zwałceniem młodziej siostry przez „nieznanych sprawców”, wreszcie wywieziono za miasto do lasu, co po morderstwie ks. Jerzego budziło jednoznaczne skojarzenia. Odpowiedź była równie mocna. Grupa Wykonawcza SW spaliła letni domek szefa dolnośląskiej SB, zaś właściciel otrzymał następujący list od Kornela

Morawieckiego: „Mam zaszczyt poinformować, że ma Pan ważną funkcję: odpowiada Pan osobiście, za bezpieczeństwo osobiste członków SW oraz ich rodzin”. Pułkownik Czesław Błażejowski nie miał wątpliwości, że ostrzeżenie jest poważne. Wiedział z raportów, że funkcjonariusze SB, także prywatnie, są... inwigilowani przez podziemną organizację. SW miała bowiem własny kontrwywiad, korzystała dla jego potrzeb z nowoczesnych skanerów, nawet z satelity, potrafiła podsłuchiwać patrole milicji, mając (przemyciony z zachodnich Niemiec) lepszy sprzęt niż SB. Dzięki informacjom kontrwywiadowczym Morawiecki posiadał wiedzę o wysoko ulokowanym w strukturach SW agencie, zorientował się też, kto kryje się pod pseudonimem „Zyga”. Wiedzę tę spożytkowano perfekcyjnie. Nadal korzystając z jego usług, pozyskiwano sprzęt i pieniądze, jednocześnie dezinformując tym kanałem SB co do własnych planów i zamierzeń.

Firma „SW”

Przepis na Solidarność Walcząca był nieszablonowy. Mocny antykomunizm, bezkompromisowość, solidaryzm społeczny – to jasne. Ale ten „zestaw obowiązkowy” przyprawiony był żelazną dyscypliną, utożsamianą fantazją i nowoczesnymi metodami zarządzania. Fantazja przejawiała się w takich akcjach jak włączenie się Grupy Wykonawczej SW w oficjalny wrocławski pochód pierwszomajowy (1983) i rozwinięcie transparentów „Solidarności” przed główną trybuną. ZOMO użyło wówczas konwencjonalnych metod, ale „bojowcy” wyposażeni w hutnicze rękawice odrzucali petardy gazowe w stronę oficjeli, w tym sowieckich generałów, którzy ze złości w oczach musieli opuścić płonącą trybunę.

Co do metod zarządzania – SW miała strukturę fraktalną, którą można opisać przez trzy słowa: samoorganizacja, decentralizacja, vitalność. Wpadka jednej drukarni, kulportera czy nawet lidera nie oznaczała osłabienia aktywności całej SW. Taka struktura wyzwała motywację i przeciwdziałała skostnieniu. Działaczami byli w dużej mierze naukowcy: matematycy, fizycy, pracownicy politechniki, którzy nieustannie wzbogacali zarówno metody działania, jak i środki. O swojej organizacji mówili „firma”. Paradoksalnie – tak samo tajniacy nazywali SB.

W sprawie dyscypliny – każdy członek SW znał procedury, wiedział, jak gubić „ogon”, kiedy zmieniać lokale i jak zachowywać się po zatrzymaniu. Kornel Morawiecki w ciągu 7 lat nieustannie ukrywania się zmienił 60 mieszkań; pomagało mu w tym ok. 1,5 tys. ludzi. Wszystko to oczywiście nie udawałoby się tak długo, gdyby nie jeszcze jeden element spajający Solidarność Walcząca: byli to ludzie tworzący autentyczną wspólnotę. Polskę podziemną.

ciąg dalszy na str. 13

Poziomo: A-9. Wytwórnia wina lub lokal, w którym pije się wino. C-9. Sprzeczki, scysje. D-1. Grzebanie w zakamarkach, rozpoznawanie, eksplorowanie. E-9. Umowa z armatorem o wynajęcie statku lub samolotu na określony czas. F-1. Aktorka odtwarzająca role kochanek lub uwodzicielek. F-14. Rodzicielka. G-8. Polska firma handlowa, funkcjonująca na lotniskach, w portach morskich i w placówkach dyplomatycznych. H-1. Odmiana kapusty warzywnej, którą do Polski sprowadziła królowa Bona. H-14. Znak graficzny określający wysokość i wartość rytmiczną dźwięku. J-1. Triumfator, zwycięzca, laureat. J-12. Składnik zaprawy dodawany do ciasta na chleb. L-1. Specjalista wykonujący protezy ortopedyczne lub stomatologiczne. L-12. Faza Księżyca.

Pionowo: 1-A. Sprzeczki, niesnaski. 2-F. Zakole rzeki. 3-A. Mała lampa. 4-H. Krużganek wokół klasztornej dziedzińca lub przejście wokół prezbiterium za ołtarzem. 5-A. Napój alkoholowy podawany przed posiłkami (tylko dla dorosłych i w umiarkowanych ilościach!). 6-H. W brydżu: zachęta do gry premiowanej. 7-A. Filia urzędu lub instytucji. 8-G. Światło na niebie przed wschodem słońca. 9-A. Miasto na północy Włoch nad Adriaty-

kiem zwane „miastem na wodzie”. 11-A. Nieświadome pogwałcenie niepisanych reguł danej społeczności. 12-G. Poziomy drążek służący do potężenia uprzęży zwierzęcia pociągowego z pojazdem lub maszyną rolniczą. 13-A. Krewny w

linii męskiej. 14-E. Promieniowanie lub wydzielanie się czegoś. 15-A. „Cosa ...”, tajna organizacja przestępcza w USA nawiązująca do tradycji sycylijskiej mafii. 17-A. Dziewczynka z „Krainy Czarów” - wg powieści Lewisa Carrolla.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 15/2017: „Wielkanoc”.

Poziomo: katoliczka, Azja, kadencja, Jezus, straszak, soja, msza, Noah, krew, koza, etat, spowiedź, Piłat, odsiewka, etan, mini-strant. **Pionowo:** setnik, dzieło, odpadki, Judasz, kałuża, ileus, orant, Dakar, Irena, apitet, sprzęt, Kajfasz, aparat, advent. □

* Rodzina eksploatacja szampana Météyer Père et Fils (02850 Trélou sur Marne - 39, rue de l'Europe) ZAPRASZA

gości indywidualnych a także grupowe wycieczki. Odwiedzającym proponowana jest degustacja bardzo dobrego szampana oraz zwiedzanie rodzinnego muzeum pokazującego historię uprawy winorośli i produkcji szampana, w tym dawne oryginalne narzędzia eksploatacyjne a także tradycyjne ceremonie towarzyszące zbiorom i pierwszemu tłoczeniu.

Właścicielami winnicy są: **Franck**, specjalista najwyższej klasy w produkcji szampana, winiarz z dziada-pradziada a także kolekcjoner starych samochodów, które czasami pozwala podziwiać – a nawet... dotknąć przybyłym gościom; **Anna**, z wykształcenia aktorka, z umiłowania... żona Francka i matka bliźniąt Benja-

mina i Aleksandry. Posiadającą wiedzę i zdobytą praktykę aktorską Anna doskonale wykorzystuje witając gości i oprawdając ich po swoim szampańskim królestwie. Szczególnie serdecznie wita nas, mówiących po polsku, i to niezależnie od naszego miejsca zamieszkania. Anka jest Polką.

Ps. Czytelnicy GK (w pierwszym rzędzie Ci, którzy rozwiązują krzyżówki) zostaną tu zaliczeni do grona VIP-ów, obicują Państwo Météyer, a po kilku lampkach szampana poczują się jak w domu rodzinnym a nawet... lepiej.

<https://www.vinizos.com/domaine-viticole/champagne-meteyer-pere-et-fils-137.html> □

Retour sur Smolensk

Ou l'escalade de l'horreur

Quel que soit le bout par lequel on prend la catastrophe de Smolensk, on se heurte toujours à un mur d'interrogations concernant les causes du crash, l'ampleur des dégâts, notamment humains avec les quatre-vingt-seize victimes, le déroulement des enquêtes en Russie et en Pologne, le refus des Russes de rendre l'épave de l'avion et les boîtes noires alors que leur enquête, très rapidement menée, a rendu ses conclusions quelques mois après l'accident, le rôle des officiels polonais de l'époque, leur passivité face à un Vladimir Poutine qui avait pris activement les choses en main, la hâte de l'enquête polonaise, le retour des dépouilles sans ouverture des cercueils livrés par les Russes, les enterrements dans la précipitation. Si certaines familles ont fait, bon gré mal gré, leur deuil, d'autres attendent toujours des réponses à toutes ces interrogations et elles ne trouveront le repos que lorsqu'elles les recevront. Mais outre les familles des victimes, c'est tout le pays qui attend de connaître la vérité.

Après sa formation, le gouvernement de Mme Szydło a diligenté une nouvelle enquête pour faire toute la lumière sur la catastrophe aérienne. Dans ce cadre-là, l'exhumation des corps de toutes les victimes a été ordonnée pour les identifier, procéder à des autopsies, chercher des indices sur l'accident. Cela a créé un mouvement de protestation, orchestré par l'opposition. Certaines familles ont fait savoir qu'elles refusaient l'exhumation de leurs proches. Toutefois, comme il s'agit d'une décision de justice, personne ne peut s'y opposer. Les premières ont été effectuées en novembre 2016 et les dernières devraient avoir lieu dans le courant de 2018. Il manque les mots pour décrire ce que les enquêteurs ont découvert et s'indigner de la façon dont les dépouilles mortelles ont été traitées. Un corps humain est sacré, même si la personne est morte, et doit être traité avec « respect, dignité et décence » (article 16-1-1 du code

civil français). Or, ici, c'est le contraire qui s'est passé. Toute personne normalement constituée ne peut qu'être profondément choquée. Les media parlent de « profanation des cadavres », de « barbarie », de « honte ». Les dépouilles ont été maltraitées par les Russes dans les jours qui ont suivi la catastrophe, emballées dans des sacs poubelles, jetées dans les cercueils pour que ceux-ci pèsent tous à peu près le même poids. C'est ainsi qu'il y a eu des permutations de corps (pour Anna Walentynowicz ou le président R. Kaczorowski, par exemple), qu'un corps a pu être mis en partie dans un cercueil et en partie dans un autre (cas des évêques catholique T. Płoski et orthodoxe M. Chodakowski), qu'on a pu mettre dans un cercueil des morceaux de plusieurs corps avec un cadavre entier ou partiel – comme c'est le cas des généraux B. Kwiatkowski (huit victimes dans le cercueil) et W. Potasiński (cinq victimes) –, sans parler des mutilations infligées comme des brûlures de cigarette, par exemple. Et les Polonais ont laissé faire. Et ils n'ont pas procédé aux autopsies obligatoires qui auraient dû être faites au retour des cadavres, il y a sept ans, pour ne pas avoir à ouvrir les cercueils et mettre le scandale au grand jour. L'examen actuel des dépouilles prouve que le pouvoir de l'époque a sciemment caché la vérité aux Polonais par crainte de révéler sa compromission, sa négligence, sa passivité. Jusqu'à présent, c'est un tiers des cercueils qui a été exhumé. Que vont nous dévoiler les prochaines opérations ? Les humains sont-ils moins bien respectés que les animaux ?

Cependant, tous les media polonais ne s'intéressent pas d'aussi près aux résultats des exhumations. Une partie de la presse, comme « Gazeta Wyborcza » entre autres, n'y consacre que quelques lignes perdues au milieu de ses pages. Mais le quotidien de Michnik est la tête pensante de la protestation anti-gouvernementale... Au sein

de l'opposition, on tente de minimiser les résultats. On se moque des familles, on est agressif et on accuse les conservateurs de « danser sur les tombes des victimes », de politiser le drame. Certains disent même qu'il aurait mieux valu jeter tous les corps dans une seule fosse commune – comme pendant la Seconde Guerre mondiale, à Auschwitz, symbole de la barbarie allemande, ou à Katyń, symbole de la barbarie russe ? Il n'est pas difficile d'imaginer que les familles ont été traumatisées encore une fois, tant par les résultats des exhumations que par l'attitude désinvolte, insolente et méprisante des anciens dirigeants et de leurs organes de presse. Personne parmi eux n'a exprimé de regret ni n'a demandé pardon. Ewa Kopacz, alors ministre de la Santé, a été entendue par la justice en qualité de témoin. Elle et tous les autres claironnent bruyamment qu'ils n'ont fait que leur devoir et que tout s'est déroulé dans le respect des procédures. Alors des voix s'élèvent pour dire que tous ces gens-là, en particulier les Tusk, les Kopacz, devraient supporter les conséquences de leurs actes, être jugés et disparaître de la scène politique.

Quel gâchis ! Il divise inutilement une société polonaise qui a besoin avant tout de réconciliation et d'unité nationale. □

C'est avec un immense chagrin que l'AAMPF vous fait part du décès

d'Elisabeth Chojnacka-Lesevre (1939 - 2017)

grande dame du clavier moderne, une de plus remarquables personnalités du monde de la musique du XXème siècle.

Chevalier de la Légion d'Honneur, Officier de l'Ordre des Arts et des Lettres, Commandeur de l'Ordre Polonia Restituta, Récipiendaire de la Médaille d'Or du Mérite culturel

polonais Gloria Artis et ancienne présidente de l'Association des Artistes Musiciens Polonais en France survenu à Paris, le 28 mai 2017.

Elisabeth appartenait à cette rare catégorie d'artistes qui troublaient les âmes et qui ne laissait personne indifférent. Elle nous manquera beaucoup. □

*Teresa Janina Czekał - présidente de l'AAMPF
et tous les membres de l'Association des Artistes Musiciens Polonais en France*

Pejzaże mistyczne w Muzeum d'Orsay

Piotr Witt

Schyłek XIX wieku został cpatrzony w podręcznikach sztuki i literatury etykietą fin de siecle'u, albo dekadencji. Niezauważa uystawa malarstwa w Musée d'Orsay pokaza je, że schyłek nie był ani tak powszechny, ani tak całkowity, jak to się utarło powtarzać.

Wiele wystawionych obrazów znamy, choć nigdy nie były pokazywane pod kątem ich inspiracji religijnej.

W Europie drugiej połowy XIX wieku sztuki piękne wspięły się na wyżyny nie osiągnięte nigdy przedtem, ani potem. Rzeźba, architektura, malarstwo, rzemiosła (nie tylko artystyczne) osiągały niezwykle wysoki stopień doskonałości i wyrafinowania. A jednocześnie, około połowy stulecia młodych intelektualistów ogarniało dojmujące poczucie zniechęcenia. Świat poety Baudelaire'a „Jest to oaza zgrozy na pustyni nudy”.

Czy piękno może znudzić? Guillaume Apollinaire w 1912 roku, kiedy depresyjne nastroje przejdą już do historii i melancholijna epoka będzie zamknięta podsumowuje ją stwierdzeniem, które wiele tłumaczy: „Na koniec ten starożytny świat ci się przejawia...”. I poeta stawia kropkę nad i: „Masz dosyć antyku grecko-rzymskiego”.

Istotnie, w drugiej połowie XIX wieku zdobycze archeologii odebrały cywilizacji antycznej urok tajemnicy, którym była przeniknięta i oszałamiająca postępem techniki – kolejnictwo, elektryfikacja, telegraf, telefon uczyniły bohaterem epoki wynalazcę. Niemniej, w momencie, kiedy Apollinaire wyznaje swój przesyt starożytnością, w architekturze francuskiej, wciąż dominuje klasycyzm oparty na rekwizytorni antyku grecko-rzymskiego. Dobrą ilustracją tej manieri stanowi pałac zbudowany wówczas dla Elisabeth Clermont-Tonnerre przy ulicy Lauriston, mieszczący paryski oddział Polskiej Akademii Nauk.

„Ten świat nas nudzi. Chcemy pić Nieskończoności” wzdycha Baudelaire, „Wszystkie książki przeczytane. Uciec, daleko uciec...” wtóruje mu poeta Mallarmé. Malarz Gauguin ucieka na wyspy, Charles Moulin do grotty we włoskich górach, poeta Rimbaud w nieprzebyte czeluście Afryki. Malarze grupy Nabis (Prorocy!) uciekają od cywilizacji pociągami z Gare Montparnasse do odległej wówczas i egzotycznej Bretanii, której mieszkańcy mówią w niezrozumiałym języku. Podążają za nimi Władysław Ślewiński i Gabriela Zapolska.

„Miotający się demon mnie okala” skarży się jeszcze Baudelaire, który uczucie nudy powszechne w jego pokoleniu bodaj jako pierwszy wyraził z całą dosłownością nazywając je z angielska spleenem. Pisarz następnej generacji Stanisław Przybyszewski nazwie swoich współczesnych „Dziećmi Szatana” (Sataneskind). Im dalej na północ Europy, tym ilość satanistów rośnie. Pełno ich zwłaszcza w Skandynawii, gdzie długie noce trwają przez większą część roku.

Wystawa w Musée d'Orsay pokazuje drugie oblicze epoki – artystów, którzy rozczarowani sztuką, odkrywają nagle, że natura nigdy nie rodzi podobnego nastroju znudzenia, że kontemplacja

pejzażu jest niewyczerpanym źródłem natchnienia i radości. I powtarzają z Paulem Claudel: „Jakże wielkim jest Bóg i jak wspaniale jest się urodzić na świecie”. Odkrywają nagle, że religia może nadać sens życiu i odstąpić w naturze nie podejrzewaną głębię. Te lata są widownią masowych w środowisku artystycznym nawróceń na katolicyzm. Zmienia wyznanie protestant pochodzenia flamandzkiego Huysmans. Po pierwszych dekadencjach powieściach La Bas i A rebours pisze teraz mistycyzującą „Katedrę”, chrzci się malarz Dulac który przywdziewa habit franciszkanina, malarz Paul Serusier przeżywa nawrócenie. Malarz Maurice Denis maluje mistyczne pejzaże i sceny religijne w dawnym klasztorze zamienionym na pracownię. „W Europie religia tylko pozostaje świeża // najbardziej nowoczesnym europejczykiem jesteś Ty, Piusie X, papieżu” pisze w cytowanym poemacie z 1912 roku poeta znany pod pseudonimem literackim Guillaume Apollinaire. Jego prawdziwe nazwisko według metryki urodzenia brzmi Wilhelm Apollinariusz Kostrowicki. Jest nieślubnym synem Polki Anieli Kostrowickiej, herbu Wąż, wnukiem szambelana papieskiego Apollinariusza Kostrowickiego. Aniela urodziła się w miasteczku Mickiewicza – Nowogródka, w województwie grodzieńskim. Zagłębiając się w nurt tamtej epoki, znany historii sztuki pod nazwą symbolizmu raz po raz napotyka się polskie nazwiska. Teodor de Wyzewa uważany jest we Francji za „jednego z głównych promotorów symbolizmu”, „szarą eminencję” tego nurtu. Urodzony w Kałusiku na Podolu nazywa się właściwie Teodor Wyzewski. Jego programowa powieść „Valbert” (1893) dzisiaj kompletnie zapomniana wywarła na pokolenie 1890 we Francji wpływ porównywalny z „Cierpieniami młodego Wertera”. Bohater tytułowy znudzony i rozczarowany bezskutecznym poszukiwaniem piękna przeżywa nagle olśnienie. „Piękna nie ma tam, gdzie go szukałem” – mówi odnajdując – „niewyczerpane rozkosze w zieleni łąk, w ruchu listowia, w szmerze źródeł i muzyce gwiazd”. Ilustracją tego wyznania może być pokazany na wystawie obraz Van Gogha „Rozgwieżdżone niebo”. Pod wpływem Wyzewskiego wzięty pisarz Victor Cherbuliez, autor „polskiej” powieści „Les aventures de Ladislas Bolski” przybiera za pseudonim literacki imię tytułowego bohatera.

„Valberta” wyprzedzają o rok „Contes chretiens” Wyzewskiego, kilkakrotnie później wznawiane. Tytuł drugiej opowieści, autobiograficznej starczy za program: „Uczniowie z Emmaus, czyli etapy nawrócenia”. Rok po roku Polacy ewangelizują Paryż, aż po przetomowe Quo Vadis Sienkiewicza. Wydany przez Natansonów w La Revue Blanche ten hymn na cześć chrześcijaństwa, staje się bestsellerem, najbardziej poczytną, najlepiej sprzedawaną książką roku 1900 i lat następnych. Pokażne dochody zapewniają

Inna „Solidarność” ciąg dalszy ze str. 9 Kornel, witamy w domu!

Przywódca SW i jego następcą (po aresztowaniu) Andrzej Kołodziej nie chcieli negocjować z władzami PRL. Dlatego stali się pod koniec lat 80. wrogami publicznymi numer 1, bardziej nawet niż na początku stanu wojennego. W tym samym czasie, gdy konstruktywna opozycja zasiadała do Okrągłego Stołu, obu liderów SW usiłowano wysłać na przymusową emigrację. Podstępem, bo przy użyciu sfalszowanych wyników badań przekonali Kołodzieja, że jest śmiertelnie chory i może go uratować tylko leczenie za granicą. Pod warunkiem, że wyjadą tam razem z Kornelem Morawieckim. Wyjechali do Włoch, ale lider SW po trzech dniach wrócił. Deportowany do Wiednia wrócił ponownie... przez zieloną granicę. I znów zszedł do podziemia. A na ulicach Wrocławia pojawiły się transparenty: „Kornel, witamy w domu”.

Ale to już nie był jego czas. Wygrała koncepcja porozumienia z komunistami. Po 1990 r. Morawiecki i założona przez niego Partia Wolności znalazły się na marginesie III RP. Na bardzo długo. Solidarność Walcząca nie była potrzebna,

tworzący ją ludzie nie zrobili karier w polityce, za to doskonale wykorzystali możliwość indywidualnego rozwoju, jaka się pojawiła. Zbigniew Oziewicz, Andrzej Myc, Andrzej Zarach wykładają na prestiżowych amerykańskich uniwersytetach, Wojciech Myśliński został prezesem największej polskiej spółki energetycznej, a Zbigniew Jagiełło prezesem największego banku – PKO BP. Najbardziej spektakularną drogę przeszedł oczywiście Mateusz Morawiecki. W prywatnym biznesie doszedł do stanowiska prezesa zarządu Banku Zachodniego WBK, a dziś jest wicepremierem i ministrem finansów, zaś z jego nazwiskiem kojarzony jest plan gospodarczy, który ma dokonać reindustrializacji Polski.

Kamień odrzucony

„Mateusz był jedynym dzieckiem, które urodziło się w domu, a ja sam odbierałem poród” – wspominał Kornel Morawiecki. Syn natychmiast po urodzeniu trafił w ramiona ojca i trudno nie widzieć w tym pewnego symbolu. W satyrycznych rubrykach piszą o nim „stawny syn stawnego ojca”, którego przez 7 lat nie widział, gdy tata dowodził podziemną armią z ukrycia.

Sam był jej szeregowym żołnierzem. Pierwszym kierunkiem studiów Mateusza była historia. Pracę magisterską pisał na temat... genezy i działalności Solidarności Walczącej. Materiał źródłowy stanowiły rozmowy z 53 działaczami opozycji. Nie zapomniał o nich także, gdy dotarł na biznesowy szczyt. Założył fundację, która wspiera weteranów opozycji demokratycznej, przyczynił się do powstania dla nich sanatorium. Zawsze miał gest. Niektórzy żartują, że sam utrzymywał narodową kulturę, finansując filmy („Czarny czwartek”) i seriale („Czas honoru”). A gdy pojawiła się możliwość pracy dla Polski, bez wahania zrezygnował z astronomicznej gaży prezesa banku.

Solidarność Walcząca, która nie bała się w stanie wojennym sięgać po kamienie w starciach ulicznych z ZOMO, sama stała się „kamieniem odrzuconym”, gdy naród wybrał drogę historycznego kompromisu z komunistami. Kornel Morawiecki z narodowego bohatera został zdegradowany do roli oszołoma. Zapewne sporo w tym zastęgi ośmieszonych przez SW agentów służb specjalnych, którzy w III RP awansowali do roli fachowców oraz ekspertów. I zadbali, by takich ludzi jak Olszewski, Kołodziej czy Morawiecki trwale odsunąć od wpływu na losy Rzeczypospolitej.

Ale wiadomo, jak to z kamieniami odrzuconymi bywa. Twórca Solidarności Walczącej ćwierć wieku po upadku komunizmu po raz pierwszy znalazł się w polskim parlamencie (jako marszałek senior), a jego syn odpowiada dziś za finanse państwa. I być może kiedyś młodzi historycy będą pisać prace magisterskie streszczające historię III RP hasłem: od planu Balcercowicza do planu Morawieckiego. □

Piotr Legutko (Gość Niedzielny)

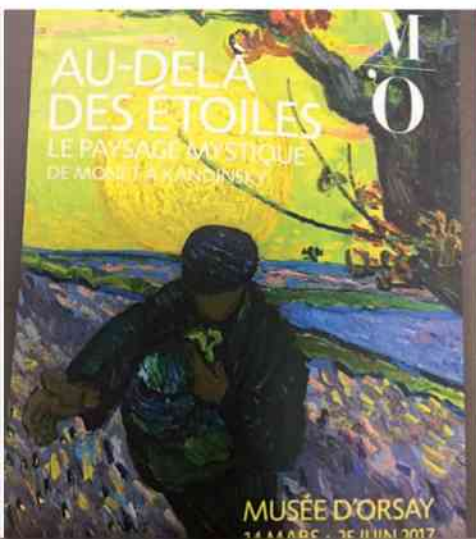

egzystencję pismu. Najmniej korzyści ze swego sukcesu ma autor. Poddany rosyjski, nie objęty międzynarodową konwencją autorską Sienkiewicz jest czytany, chwalony, wielbiony, ale nie płacony. Młoda sztuka francuska debiutuje w La Revue Blanche – można by rzec – za pieniądze Sienkiewicza. Słynne czasopismo artystyczne założone przez braci Natansonów przybyłych z Warszawy staje się wylegarnią młodych talentów, dyktuje styl i modę.

Pejzaże zgromadzone w Orsay ze zbiorów muzealnych i kolekcji

prywatnych, z Europy i z Ameryki są przeniknięte w wysokim stopniu duchem religijnym. Odbija się w nich dobre i piękne oblicze Stwórcy.

To czego wystawa nie pokazuje, to wkład Polaków, wyraźny i namacalny we francuską sztukę religijną przetomu XIX i XX stulecia. „Au-dela des étoiles. Le paysage mystique de Monet à Kandinsky”. Wystawa w Musée d'Orsay czynna będzie do 25 czerwca. □

Głosny felieton

Proszę czytać ów tekst bardzo głośno, u wyraźnie, i nu jk pi j w środkach komunika, ji mi jskiu j!

Toczywiście proszę czytać, dodając co chwila wykrzykniki. Dzieliąc się na lewo i prawo wrażeniami z każdego zdania, opowiadając, dlaczego się czyta, po co się czyta i co się myśli o autorce. Która nie wie, gdzie czemu oszalała i wymusza na normalnych ludziach przedziwne zachowania.

No dobra. Żartowałam. Ale już państwo wiedzą chyba, o czym ten felieton jest? Tak. O gadaniu, szczególnie tym głośnym, w autobusach, tramwajach, pociągach, metrze. Szczęściem w samolotach nie wolno, bo dzięki temu wielu niebez-

pieczeństw w przestworzach udaje się uniknąć. Szczególnie agresji pasażerów wykazywanej wobec pasażera, który trzymając komórkę przy uchu, dostownie wrzeszczy. A jeśli nie wrzeszczy, to gada tak teatralnym szeptem, że choćby się na uszy założyło profesjonalny sprzęt wyciszający młot pneumatyczny, to i tak w ciągu jednej rozmowy poznajemy szczegóły z życia gadającego, jego rozmiar buta oraz poglądy polityczne.

Apele, a nawet jakieś spoteczne akcje na temat kultury w środkach komunikacji

publicznej, niewiele dają, mam wrażenie. Uzbrojony w telefon gadacz, mimo że ma nad sobą plakat o szkodliwości autobusowego gadulstwa, głądzi nadal. Wycho- dząc z założenia, że przecież to on ma ważną sprawę i to on jest ten jeden jedyny, który musi. A reszta „muszących” musi tego słuchać i udawać, że nie słyszy o problemach małżeńskich, gastrycznych czy o planach na wieczór. Szczególnie tych wysokokowych.

Niedawno jechałam kolejką podmiejską, a ohok mnie młody i dobrze ubrany, jak później się okazało, prawnik. Gdy zadzwoniła mu komórka, odebrał i przez całą podróż, prawie pół godziny, tłumaczył swojemu klientowi, politykowi (!), „jak się mają sprawy”. Sprawy klienta. Mocno poufne. Mocno zawiktane. Mocno... jednoznaczne i konkretne, biorąc pod uwagę ilość danych, którymi postugiwał się prawnik. Gdybym była bardzo złośliwa, w kilka chwil mogłabym ustalić, o kogo chodziło, co się wydarzyło i dlaczego. Ponieważ jednak jestem wprawdzie złośliwa, ale i leniwa, patrzyłam na gadającego prawnika z refleksją: czy brak tu elementarnej kultury, czy rozumu? A może jednego i drugiego? Pod koniec rozmowy prawnik – pociągowy gaduła, przyciszając głos, zakończył: „Muszę kończyć, w pociągu jestem, nie mogę rozmawiać”... Nie wiem, czy został zwolniony. Ale wcale bym się nie zdziwiła.

To i ja muszę kończyć. Po cichu i dyskretnie. Pa. □

A. Puścikowska (Gość Niedzielny)

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Ekstraklasa piłkarska zakończyła rozgrywki. Mistrzem Polski została Legia Warszawa, wicemistrzem Jagiellonia Białystok. Legia zdobyła tytuł po remisie z Lechią Gdańsk 0:0. W tym samym czasie Jagiellonia zremisowała z Lechem Poznań 2:2. Pozostałe wyniki ostatniej kolejki „grupy mistrzowskiej”: Wisła Kraków – Termalica Nieciecza 1:2, Pogoń – Korona 3:0. Trzecie miejsce w tabeli, premiiowane grą w pucharach, zajął Lech, a za nim znalazły się Lechia, Korona, Wisła i Pogoń i Bruk-Bet Termalica.

☺ „Grupa spadkowa”. Piłkarze Górnika Łęczna spadli do pierwszej ligi. Przesądziła o tym wygrana Arki Gdynia z Zagłębiem Lubin 3:1. Ekstraklasę opuszcza także Ruch Chorzów, który zremisował z tymże Górnikiem 2:2. W pozostałych spotkaniach Śląsk Wrocław pokonał Wisłę Płock 3:0 a Piast Gliwice Cracovię 1:0.

☺ Piłkarze Górnika Zabrze dołączyli do Sandecji Nowy Sącz i w przyszłym sezonie zagrają w ekstraklasie. Cel osiągnęli w ostatniej kolejce, pokonując w Puławach Wisłę 1:0. Puławianie żegnają się z 1. Ligą razem z MKS Kluczbork i Zniczem Pruszków. Ich miejsce zajmą Raków Częstochowa, Odra Opole i Puszcza Niepołomice. W barażu

o utrzymanie w 1. lidze zagra Drutex Bytów z Radomiakiem.

☺ Piłkarska reprezentacja Polski awansowała o jedną pozycję i zajmuje 10. miejsce w rankingu FIFA. Jeśli pokona (10.06) Rumunię w kwalifikacjach do Mundialu 2018, można się spodziewać kolejnego awansu.

☺ Lewandowski po raz drugi w karierze został wybrany przez ekspertów UEFA do drużyny sezonu Ligi Mistrzów. Polski napastnik dotarł z Bayernem Monachium do ćwierćfinału, gdzie zespół wyeliminował późniejszy triumfator Real Madryt.

☺ Polscy siatkarze wygrali z mistrzami olimpijskimi Brazylią 3:2 w inauguracyjnym występie w Lidze Światowej podczas turnieju w Pesaro. W drugim meczu Polacy ograli Włochów 3:1 i, niestety, przegrali 1:3 z Iranem.

☺ Polaczycy zostali w stoweńskim Tacen mistrzem Europy w kajakarstwie górskim w slalomie K1. Po srebro sięgnął Popiela. Trzeci medal dla Polski – srebrny – wywalczyli bracia Brzezińscy w konkurencji C2. Kolejne „srebro” dorzucili w rywalizacji kanadyjkarze w konkurencji C2, a dodatkowo medal brązowy zdobyli kajakarze.

☺ Rosolska i japońska tenisistka Hibino odpadły w 1/8 finału French Open. Przegrały

z Belgijką Flipkens i Włoszką Schiavone 3:6, 2:6. W drugiej rundzie debła wyeliminowani zostali: Linette, Matkowski i Kubot. W grze indywidualnej Linette i Radwańska odpadły w rundzie III. Linette przegrała z rozstawioną z „piątką” Ukrainką Switoliną 4:6, 5:7, a Radwańska z Francuską Cornet 1:6, 2:6.

☺ W dorocznym turnieju Longines Futures Tennis Aces organizowanym przy okazji Roland Garros rywalizowało 20 chłopców z całego świata. Po raz pierwszy wygrał Polak, 13 – letni Pawełski z Gliwic. Finałowym rywalem Pawełskiego był Wong, Chińczyk z Hongkongu.

☺ Najzdolniejsza polska juniorka Świątek w pierwszej rundzie juniorskiego Roland Garros pokonała Kiang z Tajwanu 6:1, 6:2.

☺ Fonfara przegrał w drugiej rundzie przeztko walkę z broniącym tytułu Kanadyjczykiem Stevensonem o mistrzostwo świata WBC w bokserskiej wadze półciężkiej.

☺ Kajetanowicz wraz z Baranem triumfowali w jednym z najbardziej prestiżowych fragmentów samochodowych mistrzostw Europy – Rajdzie Akropolu w Grecji.

☺ Kubica wraca na chwilę za kierownicę bolidu Formuły 1. Polak zasiądzie za sterami Renault E20 podczas testów w Walencji. □

Ty, który czytasz te słowa

Lourdes. Tu, w lutym 1858 roku, 14-letnia Bernadetta zobaczyła „Białą Panią”. Tutaj, na Jej prośbę, odstoniła źródło uzdrawiającej wody. Dziś, ponad 150 lat później, ludzie z całego świata przyjeżdżają do tego wyjątkowego miejsca, by modląc się dziękować i prosić o łaskę uzdrowienia. W całym miasteczku słychać dziesiątki języków, w tym i polski.

25 maja 2017 roku do Lourdes dotarła 142 już Europejska Pielgrzymka Polaków, a wraz z nią grupa bierzmowanej tej wiosny młodzieży i dzieci świętujące rocznicę przyjęcia Pierwszej Komunii Świętej, wraz z rodzinami.

Program pielgrzymkowy uwzględniał wszystkie najważniejsze punkty pobytu w sanktuarium: msze święte, procesje, Droga Krzyżowa – prowadzona przez młodzież, której mimo zapowiadającego się deszczu nikt nie opuścił. Był to czas spędzany wspólnie. Godzina Miłosierdzia, prowadzona przez siostrę Honoratę i panią Marlenę, była czasem wyciszenia i zastanowienia się w jakim celu przyjechalibyśmy do tego właśnie miejsca. Potrzebujący mogli skorzystać z

sakramentu pokuty i pojednania, którym służyli licznie przybyli polonijni duszpasterze.

Pierwszego wieczora odbył się również piknik zapoznawczy w domu Polskiej Misji Katolickiej „Bellevue”. Jak zawsze przygotowany przez siostry bigos i pieczone kietbaski wprawiły pielgrzymkowych gości w dobry humor i pozwoliły nabrać sił na kolejne dni.

Biorąc pod uwagę rozpiętość wiekową pielgrzymów organizatorzy przewidzieli osobne punkty programu dla poszczególnych grup, takie jak konferencje czy zwiedzanie miejsc związanych ze świętą Bernadettą, którą to trasą z pasją i profesjonalizmem poprowadził ksiądz Sławomir. Chętni mieli również możliwość zwiedzenia oddalonych o kilkanaście kilometrów od Lourdes

grot Betharram. Przy trzydziestostopniowym upale, temperatura 16°C panująca w jaskiniach była miłą odmianą. W czasie wolnym można było zaopatrzyć się w różnorakie pamiątki, dewocjonalia i wodę ze źródła lub po prostu kontemplować piękno Groty Objawień i wyjątkowość wydarzeń jakich była świadkiem.

Nie mogę nie wspomnieć, że dzieci „rocznicowe” w swoich białych albach stały się na terenie sanktuarium jedną z większych atrakcji. Ilość zdjęć jaką im zrobiono w podczas mszy świętych i procesji ustępuje chyba tylko liczbie zdjęć Groty Massabielskiej.

Dla mnie najpiękniejszym momentem naszej pielgrzymki była msza święta celebrowana w Grocie Objawień. Mimo wczesnej pory (6.45) wyjątkowość miejsca chyba w każdym budziła emocje. Choćby tylko dla takiej chwili warto tu wracać.

Ty, który czytasz te słowa, jeśli jeszcze nie odwiedziłeś Lourdes, nie wahaj się. Pani z Groty Massabielskiej, Niepokalane Poczęcie, czeka na Ciebie!

Aneta Karpinski

fol. ks. B. Łoś

ROK DUSZPASTERSKI 2016-2017

«Idźcie i głoscie»

W ROKU ŚWIĘTEGO BRATA ALBERTA
W ROKU 100- ROCZNICY OBJAWIENI FATIMSKICH

POLSKIE ZJEDNOCZENIE KATOLICKIE DEKANAT PÓŁNOCNEJ FRANCJI

zaprasza na spotkanie eucharystyczne
w Bazylice na wzgórzu Lorette
w niedzielę 18 czerwca 2017 r.

15.00: **Koncert « Pièces de J.S. Bach,
Mozart i Wieniawski »**

Maja JASINSKA flütiste
et Piotr JASIURKOWSKI au violon.

****

15.30: **Msza święta koncelebrowana**

z udziałem Chóru
«TRADYCJA I PRZYSZŁOŚĆ» z HARNES

16.30: **Procesja Bożego Ciała**

AL-ANON ALATEEN

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem. **Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20** (w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o godz. 20

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!

T. 06 67 30 89 95; 06 28 74 23 63

Pielgrzymka Polaków do Lourdes

Od środy - 24, do niedzieli - 28 maja 2017 odbyła się 142 Pielgrzymka Polonii do Lourdes. Jej hasło stanowiły Słowa Jezusa, jako wezwanie do nowej ewangelizacji: „Idźcie i głoscie”.

Wieloletnia pielgrzymka uczestniczyło 300 rodaków z Francji i z zagranicy, w tym nawet z Polski. Była to najliczniejsza grupa polonijnych pątników od wielu lat. A odbywała się ona pod przewodnictwem Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji ks. Bogusława Brzysia. Organizacją zajmował się Sekretarz PMK ks. Robert Czarnowski, a opiekę duchową nad pielgrzymami - rodzinami, młodzieżą i dziećmi sprawowali także inni duszpasterze polonijni, siostry sercanki oraz wolontariusze świeccy.

Jak wyglądał przebieg naszej pielgrzymki?

Czwartek. Po wieczornej Mszy św. w paryskim kościele polskim Wniebowzięcia NMP, wyjechaliśmy w kierunku Lourdes. Sześć autokarów dojechało do sanktuarium maryjnego nad ranem. Część pielgrzymów zamieszkała w hotelu „Estival Ariel”, a część - tradycyjnie - w Domu PMK „Bellevue”.

Po przyjeździe uczestniczyliśmy w porannej Mszy św. w ogromnej bazylice św. Piusa X. Naszą grupę kilkuset piel-

grzymów pochłonął ogromny, wielojęzyczny tłum, liczący ok. pięć tysięcy uczestników z całego świata. Nie dało się nie zauważyć wizerunków świętych z różnych epok i krajów wywieszonych w podziemnym kościele. W tę uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego liturgia ton nadawała antyfony przed Ewangelią „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię”. W modlitwie powszechnej prosiliśmy, aby Kościół - postaniec Chrystusa, wypełniał wiernie swoją misję w dzisiejszych, trudnych czasach.

O godz. 18. miał miejsce „wieczorek integracyjny” wszystkich grup. Zostaliśmy przyjęci przez Siostry Nazaretanki w Polskim Domu „Bellevue”. Odbył się on w urzekającej scenerii, w ogrodzie posesji, z widokiem na ośnieżone jeszcze o tej porze roku Pireneje. Popołudnie było ciepłe, słysząc było świeższe, pachniały modrzewie i brzozy. Śpiew i modlitwę animowała młodzież prowadzona przez S. Ewę, Sercankę oraz ks. Władysława Łukiewicza. Młodzi śpiewali „Jestem tu by wielbić”, „Chcę przestąpić

Jego próg”, a dzieci powtarzały „Niech cała ziemia Panu odda cześć”. Było to wspólne, entuzjastyczne uwielbianie Boga. Po nabożeństwie majowym, Siostry zaprosiły nas na bigos i polską kietbasę.

Piątek. Godz. 8.30 - uczestniczyliśmy w Mszy św. porannej. Homilię do dzieci wygłosił ks. Rektor Brzys. W kazaniu - w formie dialogu z dziećmi - rozmawiał o doświadczeniach misyjnych św. Pawła. Misjonarz Pana nie ukrywał swoich porażek przed Jezusem. Szczerość Apostoła spowodowała, że Chrystus wezwał go do porzucenia strachu i dodał mu boskiej mocy do dalszej pracy w Koryncie, który ten chciał porzucić. Również życie dzieci nie jest pozbawione sytuacji, które powodują strach. Ks. Rektor zachęcał je aby porzucić udawanie, że wszystko jest w porządku (mówiąc: „tout va bien”), lecz by liczyć w trudnych sytuacjach życia chrześcijańskiego na Pana Jezusa.

Ks. biskup Lechowicz był pod wrażeniem czytania dzieci po polsku i wyraził ich

rodzicom wdzięczność za wychowywanie swoich pociech w ojczystej kulturze. Zachęcił też dzieci pierwszokomunijne do pielęgnowania więzi z Bogiem. Jedna z dziewcząt odczytała Akt oddania się nas, wszystkich, Matce Bożej.

Spotkanie z młodzieżą i dziećmi. Po potudniu odbyło się spotkanie i rozmowa ks. Biskupa z młodzieżą. Je treść skupiała się głównie na temacie powołania - do małżeństwa i do kapłaństwa. Padły pytania: jak odkryć powołanie, jak usłyszeć głos Boga, jak pogodzić życie uczuciowe z powołaniem do służby Bożej? Młodzież podjęła również tematy teologiczne, jak „życie” po śmierci oraz interesowała się kwestią sakry biskupiej.

Również w piątek, po koronce do Bożego Miłosierdzia, odbyło się spotkanie z dziećmi i ich rodzicami, które poprowadził ks. Bogdan Łoś. W prostych słowach wyjaśniał dzieciom, i rodzicom, przesłanie Miłosierdzia Bożego objawione św. Faustynie.

Sobota. O godz. 6.45 uczestniczyliśmy w pierwszej Mszy św. w Grocie Objawień. Cłównym celebrazem był Ks. bp Wiesław Lechowicz. Śpiewowi i akompaniamencie organowym siostry Hieronimy, towarzyszył wyraźnie słyszalny świergot kosów i jerzyków. Ks. biskup, Opiekun Polonii z ramienia

Episkopatu, mówił o Mariji jako Matce Jezusa a zarazem Jego uczennicy. Jezus, który „ujrzał Matkę” stojącą pod krzyżem, widzi również nas - wzrokiem pełnym miłości, bo inaczej nie potrafi. Kaznodzieja zachęcał zebranych do bycia dobrym uczniem Jezusa, na wzór Mariji: „Dobry uczeń to nie tylko ten, który słucha w klasie nauczyciela, ale ten, który stara się wypełnić w życiu to, czego Bóg chce”. Jesteśmy uczniami we wspólnocie uczniów, nie indywidualnie, co pokazuje wyraźnie wspólna pielgrzymka do Lourdes. Dojrzały chrześcijanin powinien przyprowadzić do Chrystusa chociaż jedną osobę.

Konferencja dla dorosłych. Po potudniu została wygłoszona konferencja dla dorosłych na temat „Osuszyć łzy Mariji, usuwając zło”. Żadna inna z niewiast na świecie nie przyciąga regularnie do siebie takich tłumów co Maryja. Jest Ona wyjątkowa, ale i za mało znana, i za mało czczona. W rocznicę 100-lecia objawień w Fatimie - prowadzący spotkanie duszpasterz podkreślił cztery przekazane nam wezwania Mariji: do modlitwy, do pokuty, nawrócenia i do zadośćuczynienia. Matka z nieba ostrzega swoje dzieci, przypomina prawdy o niebie i wstawia się za nami, żądając jednak modlitwy. Jej orędzie jest prostą receptą na uzyskanie pokoju na

świecie i w sercach ludzkich. Nie przyjęte jednak przez ludzi, od których zależały losy świata, jest ciągle aktualne (i tak mało kosztuje, w przeciwieństwie do ludzkich wydatków na sprawy pokoju na świecie). Na zakończenie przypomniano, że historia - nasza, osobista, ani świata nie jest jeszcze do końca napisana i nasze nawrócenie może wiele zmienić.

Ks. inf. Stanisław Jeż, obecny na konferencji, uzupełnił jeszcze, że Bernadeta otrzymała od Matki Bożej możliwość uczestniczenia w rzeczywistości nieba, że świadomie wybrała ubóstwo oraz, że sposób rozgłaszania Dobrej Nowiny jest dla Boga odmienny od ludzkiego i bardziej od niego skuteczny: wystarczyło niewiele opowiadań o objawieniu i przestaniu Mariji, aby dowiedział się o Niej cały świat.

Śladami św. Bernadety. Ks. Stawomir Wojciechowski poprowadził 3 grupy: dzieci, młodzieży i dorosłych, śladami św. Bernadety. 200 osób poznano po drodze najważniejsze wydarzenia i religijność Świętej. Przewodnik podkreślał w katechezie temat godności każdego człowieka który jest dzieckiem Bożym. Dzieje się tak niezależnie od zamożności czy ubóstwa, aprobaty czy pogardy od ludzi. *ciąg dalszy na str. 18*

foto. ks. P. Witkowski

Jubileusz kapłaństwa w Aulnay sous Bois

W niedzielę 21 maja br. podczas uroczystej Mszy świętej, dwudziestolecie kapłaństwa obchodził, wraz z pięcioma księżmi - kolegami rocznikowymi, ks. Roman Wrocławski SChr, proboszcz parafii w Aulnay sous Bois. Współbracia, którzy przyjęli święcenia kapłańskie 20 maja 1997 roku przyjechali na swój Jubileusz z różnych stron świata.

Przewodniczący uroczystej Liturgii ks. Przemysław Karasiuk SChr przybył z dalekiej Australii (pełni tam funkcję przełożonego prowincji chrystusowców), głoszący homilię ks. Jerzy Molewski SChr dwanaście lat duszpasterzował w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie (od roku pracuje w redakcji czasopisma „Miłujcie się”), ks. Andrzej Szoda SChr, który choć przybył z Polski (Władystawowo), wcześniej wiele lat pracował na Białorusi (Iwie, Niedźwiedzica, Hancewicze), ks. Wiktor Abelmazow SChr przyjechał z Ukrainy (Kamieniec Podolski) oraz o. Damian Kosecki CCG (ze zgromadzenia Braci Poczestych z Getsemani) przyjechał z Polski (Włocławek). Ojciec Damian, chociaż należy do innego zgromadzenia, razem z pozostałymi jubilatami studiował w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu i razem z nimi też otrzymał świę-

cenia (podobnie jak wielu jego starszych i młodszych Współbraci). Przez długie lata pełnił on funkcję kapelana więziennego w różnych miastach w Polsce, a obecnie jest proboszczem budującego się kościoła – Sanktuarium bł. Jerzego Popiełuszki przy tamie we Włocławku (w miejscu gdzie wrzucono kapelana „Solidarności” do Wisły).

Ciesząc się z obecności wszystkich księży, dziękujemy wraz z nimi za te dwadzieścia lat kapłaństwa.

Podczas homilii ks. Jerzy mówił między innymi „(...) Wszyscy jesteśmy dziećmi Boga. Dzieci powinny szanować i kochać rodziców. Jeśli wchodzimy w relację miłości z Bogiem, to mamy, my chrześcijanie, ten szczególny dar miłości Bożej. Dzisiaj dziękujemy Panu Bogu za dwadzieścia lat kapłaństwa. Od dwudziestu lat próbujemy w szczególny sposób, codziennie „dotykając” Chry-

Pielgrzymka do Lourdes

ciąg dalszy ze str. 17

Ze względu na tę godność Maryja wybrała Bernadete. Została również przybliżona postać św. Maksymiliana Kolbe. Grupy były zafascynowane odwiedzanymi miejscami i katechezą.

Procesja różańcowa. Codziennie o godz. 21. uczestniczyliśmy w niezapomnianych procesjach różańcowych. Kołyszące się „tany” ptomków świateł, płynące do nieba „Ave” – zdrowych i chorych, dorosłych i dzieci, z wszystkich kontynentów ziemi. Dzieci pierwszokomunijne i „rocznicowe” w białych strojach, idące w procesji za czterema polskimi sztandarami, wzbudzały ogromne zainteresowanie. Wielu patrzących na nas pierwszy raz poznawało piękny zwyczaj przyjeżdżania do Lourdes w pielgrzymce. Bez doświadczenia ks. Krystiana Gawrona nie byłoby takiego porządku w grupie polskiej. Uczestnicy mówili – przepiękne, – ogarnia mnie wzruszenie, – słyszałam z opowieści, ale co innego przeżyć, – a jeszcze jak się człowiek jeszcze wyświada...

Kąpiele. Kilka osób odbyło kąpiel w „cudownej” wodzie. Nie żałowali oczekiwania 5-6 godzin na swoją kolej, gdyż ich

przeżycia wiary są niezapomniane: – Tego się nie da opisać, to trzeba przeżyć. Poczuta wielkie wzruszenie, lekkość, odnowę, nic mnie nie przeraża, niczego się nie boję; – Poczuta ogromną miłość, choć kąpiel trwała dwie minuty; – nie czuję się zagubiona; – mam tylko tyle w głowie, że warto było; – Nie czułam się mokra ani nie było mi zimno. Obserwowaliśmy wychodzących ludzi: jedni wychodzili płacząc, inni śmiejąc się ze wzruszenia.

Uczestniczyliśmy również w drodze krzyżowej, prowadzonej przez ks. Pawła Witkowskiego. Wzruszeniem ogarnął widok kiedy krzyż niosły kolejno wszystkie grupy wiekowe.

Duża grupa młodzieży zwiedziła także grotę Betharram. Jeden z uczestników wziął nawet udział w konferencji głównego lekarza odpowiedzialnego w Lourdes za uznanie przez medycynę i Kościół cudów dokonanych przez pośrednictwo Matki Bożej.

Podczas końcowej Mszy św. ks. Rektor, dziękując wszystkim za uczestnictwo i przyprawienie do Lourdes innych, wyraził nadzieję, „że wracamy z naszej pielgrzymki... pełni Bożej energii”.

Końcowa refleksja.

Myślą przewodnią tej pielgrzymki była...

nowa ewangelizacja. Wydaje nam się, że jesteśmy sami, małą grupą wierzących, skazaną na samotne działanie – jak „Sitaczka”. A to jednak nieprawda. Pokazał nam to tłum podczas procesji, na Mszach św. Nowa ewangelizacja powinna zawsze rozpoczynać się od uwielbienia Jezusa i dziękczynienia. Tak uczyniła młodzież przez swój entuzjastyczny śpiew. Najpierw powinniśmy dziękować Bogu za to, co nam zostało już подарowane przez Niego, bo nigdy nie zaczynamy od niczego. Rozpoczęcie od uwielbienia nie zwalnia od zakasania rękawów, ale chroni przed bezradnością i działaniem nieprzemysłanym, i w pośpiechu. W wielu wypowiedziach i działaniach była widoczna treść i logika słów... „idźcie i głoscie”, a posiłki stanowiły doskonałą okazję do wspólnego poznawania się i spotkania ciekawych, nietuzinkowych ludzi, i do prowadzenia wielu inspirujących rozmów. Pielgrzymka pokazuje ilu wśród nas jest wartościowych Polaków. I pojawia się pragnienie, aby tu znowu powrócić i ściągnąć jeszcze kogoś z rodziny. Na pytanie kierowane często do uczestniczek pielgrzymki: – Czy panie są pierwszy raz w Lourdes? Padła zwykle odpowiedź: „To prawda, że pierwszy, ale na pewno nie ostatni.” Trudno się oprzeć miłości i orędziu naszej Matki, Marii. □

ks. Dariusz Jankowski

stusa, fascynować się Bożą miłością. Im bardziej Go poznajemy, tym bardziej widzimy jak ogromną miłością nas obdarza, jak wiele Bóg nam daje. (...) A na miłość odpowiada się miłością. Odpowiedzmy sobie dziś wszyscy na pytanie: czy ja Kocham Pana Boga? Jaką miłością odpowiadamy na Jego miłość? (...)”

Rocznica święceń to czas dziękczynienia Bogu za dar kapłaństwa. A czym jest kapłaństwo? To przede wszystkim powołanie. To godność żądająca od człowieka ciągłej pracy nad sobą i wielu wyrzeczeń. To mądrość, wrażliwość i wielkie serce. Wstępując na drogę powołania każdy ksiądz składa Bogu ofiarę własnego życia, które od tego momentu z każdym dniem poświęca na większą chwałę Bożą, służąc innym. „Chcę z Bożą pomocą” – jest przy pieczętowanie wyboru tej drogi i wzięciem wielkiej odpowiedzialności na swoje ramiona.

Składamy dziś Księżom Jubilatów podziękowania i życzenia, aby zawsze towarzyszyła im bliskość Tego, który przed laty ich wybrał i powołał na drogę kapłaństwa. Życzymy, aby nie ustawali w swojej misji i dalej kroczyli wyznaczoną drogą, choć może nie zawsze jest ona łatwa.

Niech Dobry Bóg obdarza wszystkich kapłanów siłami i zdro-

wiem, i stawia na ich drodze wielu życzliwych ludzi, gotowych przyjść z pomocą w głoszeniu Dobrej Nowiny.

Dzisiejsza uroczysta Eucharystia była również okazją do złożenia podziękowania i życzeń postępującemu od roku w naszej parafii ks. Ryszardowi Kaczorowi SChr, który obchodzi dokładnie 32. rocznicę święceń kapłańskich (święcenia przyjmował 21 maja 1985 r.).

Na zakończenie uroczystości, każdy z księży, oprócz serdecznych życzeń, otrzymał wiązankę kwiatów. Ponadto w wyjątkowy nastrój dzisiejszego święta wprowadzał śpiew chóru „Soli Deo”, pod dyrekcją naszego organisty pana Bogdana Żądło oraz „Barka” – zagrana na skrzypcach przez Paulinę i Amelię, młode, utalentowane muzycznie parafianki. Po Mszy świętej wszyscy obecni w kościele zostali zaproszeni do ogrodu prowincjalnego na lampkę wina i pyszne ciasta upieczone przez parafianki. Nad całością jubileuszowych uroczystości czuwali członkowie Rady Duszpasterskiej.

Dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się w pomoc w przygotowanie Jubileuszu.

Elżbieta Noster

«Le piano, passion et transmission»

34e Festival Chopin à Paris (17 czerwca – 14 lipca) – Orangerie du Parc de Bagatelle, Avenue de Longchamp, Paris 16
– na zaproszenie Mistrzów fortepianu, ma przyjemność przedstawić młode pokolenie pianistów!

W dojrzałym wieku Chopin dzielił życie, w częściach nieomal równych, między kompozycję i nauczanie. Po stu sześćdziesięciu latach geniusz kompozytora jest powszechnie uznany; z każdej odczytanej strony, albo usłyszany dociera do naszych uszu nietknięty.

Piętno, które wywarł jako profesor jest dzisiaj trudniej uchwytne. Poza kilkoma uwagami na egzemplarzach uczniów i niedokończonym szkicem „Metody fortepianu...” sekrety jego nadzwyczajnego talentu interpretatora i nauczyciela dotarły do nas wyłącznie poprzez tradycję ustną i świadectwa współczesnych. Tylko przez uczniów, a później za pośrednictwem ich własnych uczniów zostały nam przekazane – nieporównywalny styl i technika gry, które podbiły epokę.

Cała sztuka mistrza polega na tym, aby raczej pomóc uczniowi wydobyć jego własny talent, niż ukształtować go na swój własny obraz... Rozkoszujemy się momentami, kiedy pojawia się radość, jaką sprawiło przekazanie młodszemu: podczas sześciu tegorocz-

nych recitali, mistrzowie i uczniowie będą zmieniać się przy klawiaturze, często będą się przy niej spotykać. Publiczność przekona się, że duma pierwszych dorównuje entuzjasmowi drugich. Oczekujemy zatem festiwalu bogatego w doświadczenie, młodość i przede wszystkim... talent. Czymże by była interpretacja pianisty bez nieodzownej pracy przewodników ogarniętych pasją, spadkobierców umiejętności wzbogaconych przez praktykę i otwarcie się na bliźnich?

Przewodnikami są: Anne Queffelec, Marie-Catherine Girod, Abdel Rahman El Bacha, Dominique Merlet, Jean-Marc Luisada, Laurent Cabasso.

Otworzy Festiwal Włoch Alessandro Deljavan – 24 etudy Chopina. Wśród pięciu recitali podczas weekendu poznacie dwoje pianistów polskich: Aleksandrę Świągūt i Kamila Pacholca. Festiwal zamknie – 14 lipca – Kotaro Fukuma – w programie 4. Ballada, Walc op. 34 n° 1, Preludia op. 28.

Źródło: Société Chopin à Paris;
Program: www.frederic-chopin.com

«Passeur»: Maria Witt

Pielgrzymka do Fatimy

10 - 14 września

Jubileusz 100 lat objawień Matki Bożej w Fatimie trwa od 13 maja do 13 października 2017. Szaci je się pielgrzymów z całego świata, którzy tu przybędą na 8 milionów.

Polska Misja Katolicka we Francji zaprasza zatem i zachęca Rodaków do wzięcia udziału w Jubileuszu we wrześniu 2017 r. Otrzymaliśmy rezerwację dla grupy 50 osób (zgłoszonych jest już 15). Apel Matki Bożej o modlitwę w intencji nawrócenia Rosji jest bowiem dzisiaj bardzo aktualny - bardziej niż kiedykolwiek. Stanowi to jeden z głównych celów Pielgrzymki.

Program Pielgrzymi jest następujący: pierwszy dzień (i nocleg) w Lizbonie. Zwiedzimy stolicę Portugalii. Mszę św. odprawimy w miejscu urodzenia św. Antoniego Padewskiego. Nawiedzimy Sanktuarium

Chrystusa Króla i słynny klasztor hieronimitów. Drugiego dnia (w drodze na nocleg w Fatimie) zwiedzimy perty kultury portugalskiej (Alcobaça, Nazaré, Batalha i Santarem). Pozostałe trzy dni spędzimy wyjącznie w Fatimie.

Odleciemy z lotniska Paris-Orly w niedzielę 10 września już o g. 5:20 liniami Transavia. Powrót na lotnisko Paris-Orly w czwartek 14 października o g. 22:40. W cenie 650 € zawiera się: przelot (jeden bagaż oraz bagaż podręczny), transfery, wstępy, hotele z pokojami dwuosobowymi, ubezpieczenie oraz trzy posiłki dziennie. Przy zgłoszeniu należy podać: nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, adres, telefon, e-mail oraz uścić wpisowe: 300€ (gotówką, przelewem lub czekiem wystawionym na „Aumônerie Polonaise” CCP 2334369 N Paris, z dopiskiem na odwrocie „Pielgrzymka do Fatimy”).

Pielgrzymkę poprowadzi ks. dr Krystian Gawron, wicerektor PMK. Kontakt: ks. K. Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux, tel. 01 46 45 79 79, 06 27 96 36 40, e-mail: sempol.paris@gmail.com □

Stowarzyszenie „Kresy” we Francji organizuje

Wyjazd pielgrzymkowy na Kresy południowo-wschodnie w dn. 20.09 – 1.10.2017. 10-dniowa pielgrzymka po Kresach + 2 dni na dojazd do Warszawy i z powrotem (2 noce + posiłki). Na Ukrainę konieczny jest paszport; nie jest wymagana wiza.

Na trasie: Lwów, Olesko, Poczajów, Krzemieniec, Zbaraż, Skala Podolska, Kamieniec Podolski, Chocim, Okopy Św. Trójcy, Czerniowce, Kołomyja, Jaremcze, Stanisławów, Halicz, Rohatyn. W każdym mieście zwiedzamy obiekty związane z historią Polski.

Cena 980€ i zapewniamy: przelot Paryż-Warszawa-Paryż, transport autokarem klimatyzowanym, zakwaterowanie: Lwów – Dom Pielgrzyma Brzuchowice, poza Lwowem – hotele, pokoje 2 os. z łazienkami, wyżywienie: 3 x dziennie, ubezpieczenie, opiekę pilota, przewodnika w j. polskim we Lwowie i przewodników poza Lwowem, opłaty za wstęp do zwiedzanych obiektów. (Za dodatkową opłatą możliwość pójścia na spektakl do Opery Lwowskiej).

Zgłoszenia prosimy kierować pod adres e-mail: krysiaapol@yahoo.fr; oraz T. 01 43 03 38 33; 06 62 69 13 83.

Szkoła Polska « Quo Vadis »

Szkoła Polska « Quo Vadis »

przy par. Miłosierdzia Bożego w Paryżu XVII otwiera za pisy na nowy rok szkolny 2017/2018.

Szkoła prowadzi, oprócz zajęć z języka polskiego, historii i katechezy, wzbogacony program zajęć, które przybliżają dzieciom kulturę polską, a więc: teatr, zajęcia plastyczne, muzyczne, w tym śpiew piosenek polskich.

Formularze za zapisu są rozdawane w szkole lub przy kaplicy w Domu Kombatanta.

Informacje można uzyskać pod numerem t. 06 19 32 69 91 oraz na stronie Facebook'a Szkoły Polskiej „Quo Vadis”.

Rozliczenia księgowo. 06 62 90 02 39

USŁUGI HYDRAULICZNE

Tel. 07 51 58 46 26

DENTYSTKA POLSKA DLA DZIECI i DOROSŁYCH Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire - 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

LUXSUS - PRZEWÓZ OSÓB i TOWARÓW DO POLSKI -
OLSZYNA, WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgi przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30:

11, Ville St-Jacques (kod: 0911),

75014 Paris, M° Saint-Jacques.

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

M. le Professeur Marek WIECKOWSKI,
 directeur du Centre Scientifique de l'Académie
 Polonaise des Sciences à Paris

**Mercredi
 21 Juin 2017
 à 19h00**

**vous prie de lui faire l'honneur d'assister
 à la soirée d'études franco-polonaises,**

Qumrân... 70 ans après la découverte

sous le haut patronage de M. Jean-Luc MARTINEZ,
 président-directeur du musée du Louvre,
 animée par M. Benoît de SAGAZAN, rédacteur en chef du Monde de la Bible

Au programme:

19h00-19h05: ouverture de la soirée par M. Marek WIECKOWSKI,
 directeur du Centre Scientifique de l'Académie Polonaise des Sciences.

19h05-19h10: allocution d'ouverture par M. Jean-Luc MARTINEZ,
 président-directeur du musée du Louvre.

19h10-19h25: introduction/bilan Qumrân 70 ans après la découverte
 par M. Benoît de SAGAZAN, rédacteur en chef du Monde de la Bible.

I. Archéologie de Qumrân: La publication des fouilles du père Roland de
 Vaux. Où en est-on? par Estelle VILLENEUVE (Maison de l'archéologie et de
 l'ethnologie René-Ginouvès, Nanterre).

L'Archéologie et les manuscrits de Qumrân à Paris par Dariusz DŁUGOSZ
 (Musée du Louvre).

II. Les manuscrits de la mer Morte: Les manuscrits de la mer Morte après 70
 ans: nouveaux fragments et technologies par Michaël LANGLOIS (Université
 de Strasbourg, Institut universitaire de France).

La naissance d'un génie – Champollion des rouleaux de la mer Morte (Józef
 T. Milik) par Zdzisław Jan KAPERA (Université Jagellone de Cracovie).

Salle de conférences de l'Académie Polonaise des Sciences
 Centre Scientifique à Paris - 74, rue Lauriston – Paris XVIe
 (M^oBoissière ou Victor Hugo)

ENTRÉE LIBRE.

Réservation conseillée – par tél. 01.56.90.18.34;
 par fax 01.47.55.46.97 ou par e-mail: secretariat@paris.pan.pl.

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68; e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
 przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. **02 31 85 23 66** – mówimy po polsku
 (tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. **02 31 78 25 93** – mówimy po francusku

Fax **02 31 34 98 93** | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M^o Bonne Nouvelle
 tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
 92100 Boulogne Billancourt
 Linia metra nr 9,
 stacja: Marcel Sembat
 (wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU, AME,
 Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
 Stosujemy zasadę Tiers payant
 (karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

01.41.13.45.05
boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
 do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

POLSKA FRANCJA

**PRZEWOZ OSÓB I PACZEK
 TRANSPORT SAMOCHODÓW
 PRZEPROWADZKI
 TRANSPORT I SPRZEDAŻ
 OKIEN DRZWI ROLET
 SPRZEDAŻ ARTYKULÓW
 SPOZYWCZYCH
 ATRAKCYJNE CENY**

Bujak & Olechowski

POLSKA
 REJON PODKARPACKA
 +48 669 969 069
 +48 669 562 602

WYJAZDY Z POLSKI W KAŻDY PIĄTEK

FRANCJA
 PARYŻ I OKOLICE
 07 53 16 80 90

WYJAZDY Z PARYŻA KAŻDA NIEDZIELA

DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
 problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**GŁOS
 KATOLICKI**
 VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
 (Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 23 (2683): 18. 06. 2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 23
 Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr, vkcat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 7.6.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

19 - 25 czerwca 2017

PONIEDZIAŁEK 19 CZERWCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Opowieść wiecznie żywa 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Koncert 15²⁵ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Spotkanie Rodziny RM 19⁴⁵ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WTOREK 20 CZERWCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Papież Polak do Rodaków 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 15⁵⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

ŚRODA 21 CZERWCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9³⁰ Express Studencki 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audycja Generalna 11⁰⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11³⁵ Przyroda i ludzie 12⁰⁰

Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁵ Dokument 14⁰⁰ Film 15²⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dokument 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK 22 CZERWCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Program edukacyjny 11⁵⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 13⁴⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 15⁴⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Dokument 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17⁰⁰ Dokument 17¹⁵ O bezpieczeństwie gazowym 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

PIĄTEK 23 CZERWCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Wywiad 11⁵⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13⁴⁰ Dokument 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dokument 14⁴⁰ Dokument 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze

15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Dokument 16⁵⁰ Dokument 17⁰⁰ O Funduszach UE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Moja katolicka rodzina 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

SOBOTA 24 CZERWCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski Punkt Widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Zakończenie peregrynacji MB Częstochowskiej 13⁴⁵ Społeczna odpowiedzialność nauki 14⁰⁵ Film 14⁵⁰ Dokument 15³⁰ Jak sobie radzić z cierpieniem? 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Przegląd Tygodnika Niedziela 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA 25 CZERWCA

8⁰⁵ Polski Punkt Widzenia 8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Dokument 11⁴⁰ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Papież Polak do Rodaków 14¹⁰ Dokument 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

19 – 25 czerwca 2017

PONIEDZIAŁEK 19 CZERWCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 11⁵⁵ Podróże z historią – dokument 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Wiedźmy – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Nożem i widelcem – magazyn 15⁵⁵ Kopciuszek – serial 16³⁰ Karino – serial 17⁰⁰ Mój zwierzyniec – magazyn 17¹⁰ Podwodne ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Program rozrywkowy 17⁵⁵ Ukryte skarby – reportaż 18²⁰ Podróże z historią – dokument 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Marszałek Piłsudski – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Gusen – dokument 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Kopciuszek – serial 0⁴⁵ Karino – serial 1¹⁵ Superkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 20 CZERWCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia – magazyn 12⁰⁰ Ukryte skarby – reportaż 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Noce i dnie – serial 14²⁰ Miejsce w raju – dokument 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 15⁵⁵ Kopciuszek – serial 16³⁰ Karino – serial 17⁰⁰ Przygody Dordo – dla dzieci 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Zawody w zawody 18²⁰ Zasmakuj w Sienkiewiczu 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Program rozrywkowy 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Kopciuszek – serial 0⁴⁵ Karino – serial 1¹⁵ W Krainie Baśni – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 21 CZERWCA

7⁰⁵ Program ekumeniczny 7³⁰ Petersburski Music Show – program muzyczny 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia – magazyn 12⁰⁰ Zawody w zawody 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵

Marszałek Piłsudski – serial 14²⁵ Ranczo 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Posmakuj Opol- skiego 15⁵⁵ Kopciuszek – serial 16³⁰ Karino – serial 17⁰⁰ Margolcia i Miś zapraszają dziś – film 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Przez granice 18²⁵ Studio Wschód – program publicystyczny 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Królowie śródmięscia – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Program rozrywkowy 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Kopciuszek – serial 0⁴⁵ Karino – serial 1¹⁵ Petersburski Music Show – program muzyczny 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 22 CZERWCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia – magazyn 12⁰⁰ Przez granice 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁰ Królowie śródmięscia – serial 15¹⁰ Szlakiem miejsc niezwykłych – reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Wilnoteka – magazyn 15⁵⁵ Kopciuszek – serial 16³⁰ Karino – serial 17⁰⁰ Krótka historia – felieton 17⁰⁵ Borówka skrzat wyrusza w świat – serial 17²⁵ Program rozrywkowy 17⁵⁵ Z Andrussem po Galicji 18²⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn z Ameryki 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Magazyn śledczy Anity Gargas – magazyn 23¹⁵ Warto rozmawiać – program publicystyczny 0²⁰ Kopciuszek – serial 0⁴⁵ Karino – serial 1¹⁵ Załoga Eko – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 23 CZERWCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Program rozrywkowy 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia – magazyn 12⁰⁰ Zasmakuj w Sienkiewiczu 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Pokój 107 – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁰ Komisarz Alex – serial 15¹⁰ Pod Tatrami – magazyn 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Warto rozmawiać – program publicystyczny 16⁴⁵ Baw się słowami – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰

Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Koto historii – reportaż 18²⁵ Było nie minęło 18⁵⁵ Pokój 107 – serial 19²⁵ Flesz historii – reportaż 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmin – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Wieczór Mistrzów – program rozrywkowy 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0²⁰ Koto historii – reportaż 0⁵⁵ Turystyczna jazda – magazyn 1¹⁰ Domisie 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

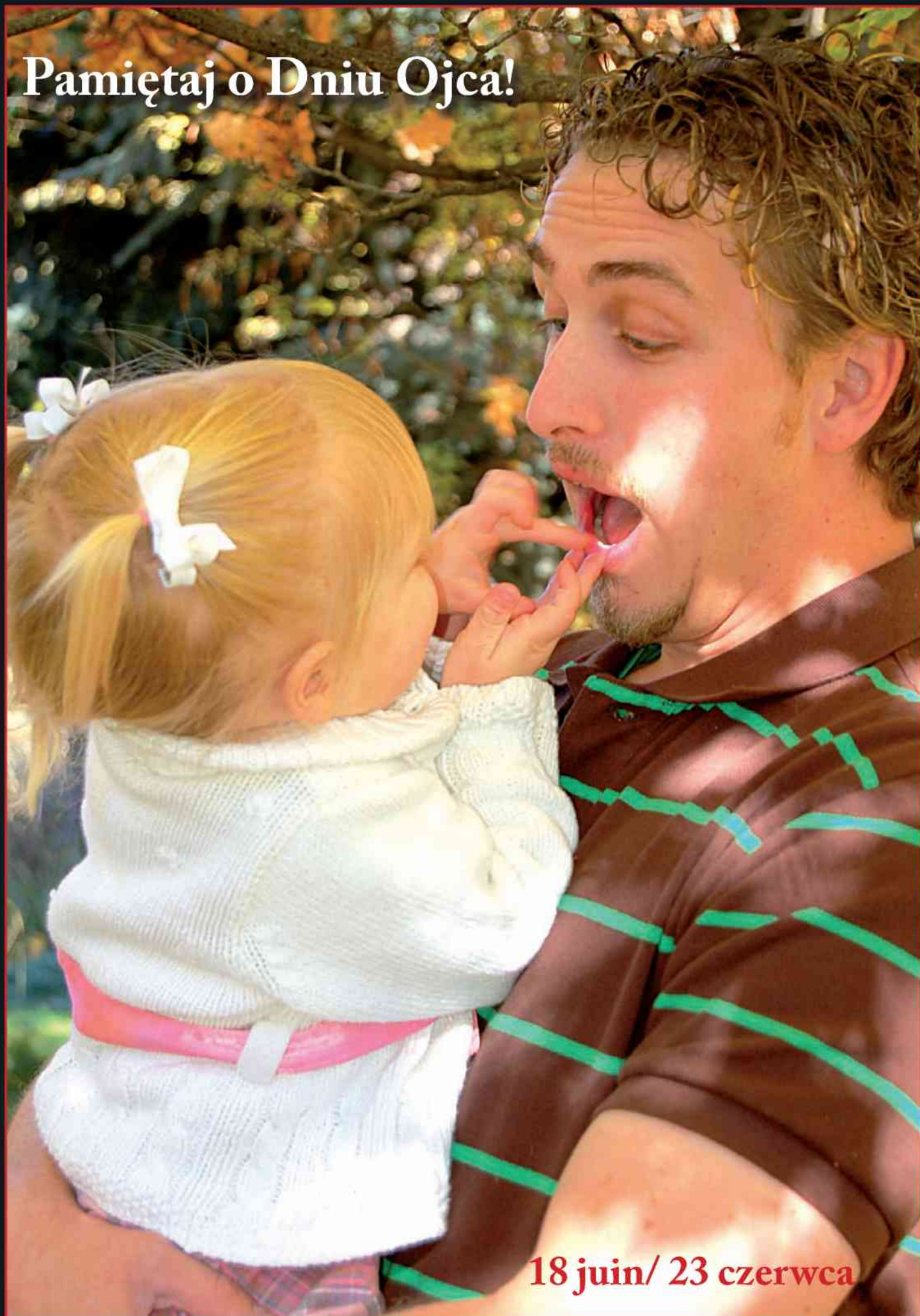
SOBOTA 24 CZERWCA

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10²⁰ Petersburski Music Show – program muzyczny 10⁵⁰ Polonia 24 11¹⁰ Halo Polonia – magazyn 11⁴⁵ Z Andrussem po Galicji 12¹⁵ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁰ Wiedźmin – serial 14⁰⁵ Rodzina sama w domu 14⁵⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15²⁵ Mapa ginącego świata – dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Program rozrywkowy 17⁵⁵ Siła wyższa – serial 18⁵⁰ 07 zgłoś się – tego nie pokazała kamera 19⁴⁰ Dobranocka 19⁵⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Noce i dnie – serial 21⁵⁰ Poznań 56 – dramat 23⁴⁵ Program rozrywkowy 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ Siła wyższa – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 25 CZERWCA

8²⁰ Magazyn z Ameryki 8⁴⁰ Polska z Miodkiem – felieton 8⁵⁰ Teleranek 9²⁰ Ziarno – magazyn 9⁵⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 10¹⁵ W Krainie Baśni – serial 10⁵⁰ Trzy Szalone Zera(2) – serial 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Notacje – dokument 13⁰⁰ Msza Święta 14²⁰ Turystyczna jazda – magazyn 14⁴⁰ Królowa Bona – serial 15⁴⁰ Herbatka z kabaretem 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 17³⁰ Program rozrywkowy 17⁵⁵ Siła wyższa – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami – magazyn 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21³⁵ Tato – dramat 23³⁵ Program rozrywkowy 23⁵⁵ Zakochaj się w Polsce – magazyn 0²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 0³⁰ Siła wyższa – serial 1²⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Pamiętaj o Dniu Ojca!

18 juin/ 23 czerwca